

bb 80. a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke zárásig

ny -cz

1973. december 6.

- 72. huszonöt éve indult
- 73. együttműködési szerződés
- 74. Ruzicskay kiállítás
- 75. időjárás
- 76. N. Szjardisztij
- 77. darvas józsef
- 78. találkozó
- 79. az európai biztonság
- 80. hírjegyzék

/mti/.

--

v é g e .

-76-

21.05/ny

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal.

--

N 2/15

u

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. december 7.

bb 1. vagyondörök, meszelő-asszonyok - készül budapest történetének harmadik kötete

i zsu/tm szb szö hgy

1973. december 7.

készül a budapest története című ötkötetes mű harmadik köteté, amely buda visszafoglalásától 1848-ig vezet végig az olvasót. eddig ötször kísérelték meg budapest történetének megírását, azonban mindenalkalommal csupán az ókor és a középkor anyaga jelent meg. most lát először napvilágot a harmadik kötetben a xvii-xix. századi dokumentumok révén pest és buda történetének ez a korszaka. a kötet harminc ivnyi képanyagot is tartalmaz.

ebben az időszakban buda és pest elsősorban mezőgazdasági és kereskedelmi város volt. a könyv szerzője, nagy lajos ennek alapján tagolja a korszakot. először buda és pest mezőgazdasági és kereskedelmi életéről beszél, majd az ipart tárgyalja. részletesen elemzi a főváros társadalmi, gazdasági, kulturális és politikai életét, és közre adja a xviii. századi pest-buda topográfiáját is. olyan foglalkozásokat is említ, amelyeknek azóta nyoma veszett. ilyenek voltak például a dunavíz-árusok; a meszelő asszonyok, akiktől a piacon lehetett megrendelni egy-egy lakóház kimeszelését; a hordárok, akik azonban nem a mai értelemben vett csomagszállítók voltak, hanem bizalmas ügyeket is intéztek, leveleket szállítottak, pénzt szedtek be. kihalt szakma a lámpagyújtogatóké is, ugyanúgy mint a vagyondörök foglalkozása, akik egy-egy üzlet éjszakai biztonságára vigyáztak.

/folyt.köv./

NA

-1-

bb 1. /vagyonörök, ... 1. folyt./-szb

gazdag források alapján dolgozták fel buda, pest és óbuda e korra vonatkozó teljes levéltári anyagát. pest kereskedelmi fejlődéséről is képet formálhatnak az olvasók. megtudhatják, honnan származik budapest neve, sőt az egyes utcanevek eredetéről, a névválasztás okáról is értesülhetnek az érdeklődők. helyet kap a kötetben a különböző osztályok, rétegek, nemzetiségek tagozódása, pest, buda és óbuda népesedése is.

a kötetet 1974. végén jelentetik meg. az első és második kötetet már kiadták, s már el is fogyott az üzletekből. /a fővárosi tanács bizonyára második kiadásban is megjelenteti./ a negyedik kötet, amely 1848-tól 1918-ig és az ötödik, amely 1918-tól 1945-ig dolgozza fel a főváros történetét - 1975-ben kerül a könyvesboltokba. /mti/

--

bb 2. nemzetiségi kulturális körut bács-kiskunban

i nn/gk szb szó hgy

1973. december 7.

december 16-19 között kulturális körutat szervez bács-kiskun megyében a magyarországi németek demokratikus szövetsége. a kulturális körut programjában szigetujfalu német nemzetiségi táncgyűtesé a főszerep, mellette a bajai frankel leó gimnázium növendékeinek műsora és helyi szereplők produkciói színesítik az összeállítást.

a kulturális műsort megelőzően röckl józsef, a szövetség alelnöke, illetve polgár istván, a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottságának munkatársa számol be a magyarországi németek demokratikus szövetsége iv. kongresszusának munkájáról. a körut első állomása katymár lesz, majd csávoly, nemesnádudvar és végül pedig császártöltés következik. /mti/

--

bb 3. változatlanul jelentős az óvónő és a tanítóhiány a fővárosban

i szó/gg szb szó hgy

1973. december 7.

szőke sándor, az mti tudósítója jelenti:

változatlanul jelentős az óvónő és a tanítóhiány budapestben - állapították meg legutóbbi összegezésükben a főváros művelődésügyi szakemberei. /folyt.köv./

-2-

ME

bb 3. /változatlanul... 1. folyt./-szb

a jelenlegi tanév személyi - tehát pedagógus-munkaerő - feltételei, a gondosnak mondható tervek ellenére a tanévkezdésre nem voltak kielégítőek az óvodákban és az általános iskolák alsó tagozatában. különösen a munkáslakta, külső kerületekben - közöttük a xv., a xviii., a xx. és a xxi. kerületben - adódtak nehézségek. az okokat vizsgálva aláhúzták: kevés a végzősök száma, a képzésigényt nem elégíti ki. emellett az említett kerületek lakossága egyre inkább gyarapodik, az új lakótelepek révén mind számottevőbb a pedagógusigény is. változatlanul jelentős, hogy ezekből a városrészekből a belső kerületekhez orientálódnak a pedagógusok, és az sem lebecsülendő, hogy az oktató-nevelő munka feltételei bizonyos mértékig kedvezőtlenebbek a peremkerületi iskolákban.

jelenleg budapestben 324 képesítés nélküli óvónő és 110 képesítés nélküli tanító működik. a 324 képesítés nélküli óvónő közül 267-en megfeleltek az óvónőképző alkalmassági vizsgáján, tehát hovatovább képesítéssel rendelkeznek majd.

általában a szaktanár-ellátottság a fővárosban jelenleg biztosított. némi gondot jelent a matematikus-szakos tanár és a napközis nevelő-létszám alakulása, de végülis a szükségletet, az igényeket még teljesíteni lehetett.

hiány mutatkozik nevelőtanári, mérnökstanári és szakoktatói munkakörökben is. újszerű kezdeményezés, hogy a budapesti nevelőotthonok a végzős pedagógus-jelölteket meghívták a gyermekotthonokba, bemutatták az ott folyómunkát, hogy ilymódon is feloldják a kezdő pedagógusok esetleges idegenkedését az állami gondozottakkal való foglalkozás, a nevelőotthoni munka iránt.

a miniszteri utasításnak megfelelően megszervezték budapestben is a pedagógus munkaerő-nyilvántartást. ezzel lehetőséget teremtettek az intézmények vezetőinek, hogy a megüresedő álláshelyeket folyamatosan jelenthessék a nyilvántartónak, amely a jelentkező - állást kereső - pedagógusok és a jelentett állások összevetése révén munkaerő-közvetítést végez. a nyilvántartásban szereplő álláshelyek egy részét - így például a tanítói helyeket - sajnos nem tudták kielégíteni. ugyanakkor az idén viszonylag magas volt a z elhelyezkedni kívánó nyelvszakos, valamint földrajz-biológiakémia-szakos tanárok száma, számottevő volt az ilyen szakon végzősök létszáma is. a kívánságok egy része azonban azért nejm volt teljesíthető, mert az állásra váró jelöltek ragaszkodtak a középiskolai elhelyezkedéshez.

/folyt.köv./

-3-

ME

bb 3. /változatlanul... 2. folyt./-szb

az illetékes fővárosi szakemberek aláhúzzák, hogy a pedagógusképzés - minden újabb erőfeszítés ellenére - jelenleg még nem tart lépést az igényekkel; és ez elsősorban az óvónő- és tanítóképzés területén érzékelhető. ugyanakkor a fővárosban hozták át egy 1981-ig szóló pedagógus-munkaerőgazdálkodási terv kidolgozásához, amelynek véglegesítésére csak az ötödik ötéves terv fejlesztési elképzeléseinek elfogadása után kerülhet sor.
/mt1/

--

bb 4. ady bemutató az irodalmi színpadon

1 nn/gk szb szö hgy

1973. december 7.

az irodalmi színpad sorozatában, - amelyben régi és új magyar költőket mutat be az ifjúságnak, - pénteken este a lángmívelődési központban ady-estet tűz műsorára „a magyar messiások”, címmel. ebben többek között jancsó adrienne, verdes tamás, orbán tibor, kránitz lajos, győry franciska működik közre.

a színház következő premierjét december 21-én tartja. a juhász ferenc-est szereplői berek katalin és nagy attila./mt1/

--

bb 5. emlékezés lunacsarszkijra

k szö/gné szb szö hgy

1973. december 7.

emlékműsor keretében idézik fel lunacsarszkij alakját, munkásságát halálának 40. évfordulóján. az egyetemi színpadon december 11-én, kedden este tervezett műsoron versek, tanulmányok, levelek és a kortársak megemlékezései szerepelnek ádám erzsébet, feynő ervin, kézdi györgy, márai enikő és vándorfi lászló tolmácsolásában. /mt1/

--

-4-

NA

bb 6. középiskola a színházi táncosok részére - a pécsi balett vezetői és tagjai oktatnak - január 15-ig lehet jelentkezni

Vid-fm szb -cz

1973. december 7.

a pécsi balett, amelyet méltán tartanak az újkor magyar táncművészet egyik legbátrabban újító kísérleti műhelyének, most egy országos érdeklődés kezdeményezés megvalósításából is részt vállal.

a magyar táncművészek szövetségének felmérése szerint az országban mintegy 70-80 középszintű képzettségű táncosra lenne szükség, elsősorban vidéki színházakban, hogy a közönség igényéhez mérten, több musical szerepeljen műsoron és látványosabbak legyenek az operettek. a hiány pótlására született az az életrevaló ötlet, hogy a muzsikát-táncot szerető mecsekaljai városban oldják meg az ilyen jellegű képzést, mégpedig a pécsi művészeti szakközépiskola keretében. a szövetség javaslatát a megyei és a városi tanács támogatta és védnökséget is vállalt felette. eszerint a már eddig is két- zenei és képzőművészeti - tagozattal működő szakközépiskolában a jövő szeptembertől megindul a harmadik, a „színházi táncos”, tagozat is. a művészeti oktatók a pécsi balett vezetői, tagjai lesznek, akik között sok jó gyakorlati szakember van, sőt több- ben balettpedagógus oklevéllel is rendelkeznek. a közismereti tárgyakat a szakközépiskola tanárai oktatják.

az iskola új szakának igazgatóhelyettesévé végvári zsuzsát, a pécsi balettegyüttes balettmesterét jelölték ki, aki 1962 óta tagja a pécsi balettnak s előtte tizenhét éven át a magyar állami operaház táncművésze volt.

az új tagozatra január 15-ig lehet jelentkezni, februárban kezdik a felvételi vizsgákat. az ország minden részéből jelentkezhetnek az általános iskola 8. osztályába járó fiúk és lányok. a tagozatra 20-30 gyereket vesznek fel. előképzettség nem szükséges, csupán az alkalmasságot vizsgálják. érettségi bizonyítványt és „színházi táncos”, elnevezésű oklevelet kaphatnak majd a gyerekek négy év múlva. ezzel természetesen nem lesznek balettművészek; azokat - mint felsőfokú intézmény - a budapesti állami balettintézet képezi ki továbbra is.

az új típusú iskolához nagy reményt fűznek: elősegítheti a zene, táncos, látványos színpadi műfajok magyarországi fellendülését. /mt1/

--

NA

-5-

bb 7. halálgyár az őserdőben - tucatnyi új film a mozik
decemberi műsorán

1 ro/mm szb szö hgy

1973. december 7.

elsősorban a színes, zenés, kalandos alkotások uralják a
decemberi moziműsort, természetesen nem hiányozhatnak az „art-
filmek,, sem.

jelentős filmművészeti alkotás a „halálgyár az őserdőben,,
címmű kétrészes, színes szélesvásznú szovjet produkció, amely a
kémiai és a biológiai fegyverek problémáival foglalkozik. világ-
hírű rendező, stanley krémer alkotása az „áldd meg az állatokat
és a gyermekeket!,, címmű színes, szinkronizált amerikai film. egy
fiatal nő súlyos családi és érzelmi problémáit tárja a néző elé
a mónika címmű színes román alkotás.

farkas ferenc és dékány andrás daljátéka nyomán békefi ist-
ván írta a csinom palkó címmű zenés magyar kalandfilmet. a kuruc-
labanc harcok idején játszódó történet sok derűvel mondja el ko-
háry gróf várának cseles elfoglalását, valamint az ifjú szerelme-
sek egymásra találását. keleti márton kezdte rendezni, s halála
után mészáros gyula fejezte be a művet. a főszereplők között talál-
hatják a nézők nagy gábort, benkő pétert, szemes marit, haumann
pétert, huszti pétert, agárdi gábort, szirtes ádámot, márkus lász-
lót, ladomerszky margitot és turay idát.

verne gyula művei nyomán készült a „némo kapitány,, és
„a víz alatti város,, címmű színes angol film, james hill rende-
zése. felszarvazzák őfelségét - ez a címe annak a színes francia-
olasz-spanyol-nyugatnémet produkciónak, amely victor hugo a király-
asszony lovagjájának kalandos, humoros persziflázsa.

három humoros bűnügyi történetet dolgoz fel a „feleségem
kaladnja,, címmű csehszlovák film. kalandos, izgalmas, ám sikerte-
len csempészési kísérletről szól a sárga fiát három utasa címmű
színes lengyel alkotás. a huszas évek végén játszódik a twiggy a
sztár címmű színes, angol revűfilm.

a decemberi műsor összeállításakor a közelgő téli szüni-
dőben gondoltak a gyermekekre is. érdekesnek ígérkezik a három cím-
bora címmű színes rajzfilm-összeállítás, amelyben két csehszlovák
és három lengyel báb-, illetve rajzfilmet láthatnak a legkisebbek.
puskin nálunk is kedvelt meséjének látványos szovjet filmváltóza-
ta a „mese szaltán cárról,, címmű alkotás. /mti/

--

-6-

bb 8. a csepeli öntőtanulók gazdag mikulása

1 ni/gg szb ie -cz

1973. december 7.

több mint százezer forintért „öltöztették fel,, csepelen
az elmúlt napokban 35 öntőtanulót. az öntő-utánpótlás ösztönzé-
sére a csepel vas. és acélöntődégekben az elsőéves ipari tanulók
fejenként 1900, a másodévesek 3800 forintot kapnak ruházódásuk-
ra minden évben. az idén 13 elsőöltözött fel tetőtől-talpig,
a 22 másodéves télkabátot is kapott. a fiatalok maguk válogat-
ták ki ruhadarabjaikat a csepel áruházban, a pénztárhoz azonban
csak a gyár megbízottja ment fizetni. /mti/

--

bb 9. évi 7.000 rendezvény, kiállítás - jövő héten ünnepli meg-
alakulásának 25. évfordulóját a mtesz

1 kg/tr szb ie -cz

1973. december 7.

december 12-én tartja évi rendes küldöttközgyűlését a műsza-
ki és természettudományi egyesületek szövetsége az építők szak-
szervezetének dózsa györgy uti székházában. ez alkalomból emlé-
keznek meg a szövetség megalakulásának 25. évfordulójáról is, az
országos elnökség évi beszámolója után külön programban méltatják
majd a társadalmi szervezet negyedszázados tevékenységét.

a jelenleg 28 műszaki, tudományos egyesületet tömörítő or-
szágos szervezet célja megalakulása óta: társadalmi úton segí-
teni a tudomány és technika haladását, a népgazdaság fejlődését.
külön gondot fordít a szövetség a fejlődés legújabb irányaira, a
különféle kormányprogramokra, kiemelt tudományos kutatási feladatok-
ra. ennek érdekében a gazdaság és a szakmák differenciálódásával sor-
ra alakultak a különböző szakosztályok az egyesületekben. a magyar
agrártudományi egyesületben már ötven szakosztály működik, a szarvas-
marha- és sertés-szakosztály tagjai például tevékeny részt vállaltak
az egészséges táplálkozást célzó huszprogram kidolgozásában. a gép-
ipari tudományos egyesület több szakosztálya járműprogram tavaly kez-
dődtől második ütemének kidolgozásában vett részt. az egyesületeken
belül egyébként összesen csaknem 250 szakosztály működik, s a husz-
vidéki területi szervezetben 500 helyi egyesületi csoport tevékenyke-
dik. évente körülbelül hétezer rendezvény, konferencia, kiállítás,
előadás zajlik le a különböző szakosztályok rendezésében.

a mtesz közgyűlésén a program szerint a következő évek fel-
adatát is meghatározzák, s különféle díjakat, kitüntetésekkel adnak
majd át a különösen aktív munkát végzett tagoknak. /mti/

--

-7-

bb.10. fűtött csarnokok péten - melegedők az új bányanyitáshoz

vid/kz/ok -cz

1973. december 7.

a tél nem lassította le veszprém megyében a kiemelt nagyberuházások kivitelezését. a beruházások az új bányanyitásoknál a péti és az inotai új létesítménynél egyaránt időben felkészültek a rossz időre.

a bakonyi bauxitbányák területén két új bányanyitása van folyamatban, a terveknek megfelelő ütemben. az 12. egyedi nagyberuházás már túllépett a féltájon, befejeződött a nyugati mező feltárása és megkezdtek a déli mező feltárását is. elkészült a szállítóakna és a szállítórendszer, az utolsó szállításokat végzik a szociális létesítményeken. az évi 300 000 tonna kapacitású új bányát a tervek szerint 1976-ban adják át rendeltetésének. a deáki-pusztai bánya, szintén az egyedi nagyberuházásokhoz tartozik. ennek munkálatai az elmúlt évben kezdődtek és várhatóan 1980-ban fejeződnek be. mindkét bányanyitáshoz elkészültek a melegedők, amelyben rendszeresen gondoskodnak a meleg citromos teáról. a zárt csarnokokban, szállítórendszerekben meleglevegő befúvásával enyhítik a hideget és könnyítik a szerelők munkáját.

az épülő inotai csúcserőműnél a munka utolsó szakaszához érkeztek. a szovjet és a magyar szerelők három műszakban dolgoznak.

a több mint 9 milliárd forintos költséggel épülő péti műtrágyagyár is a szerelési csúcshoz érkezett. ezt az ütemet tartani kívánják a tél folyamán is. éppen ezért már jól előre megteremtették a feltételeket a további munkához. több mint 5 millió forintos költséggel téliesítették a nagyberuházást, melegedőket építettek a dolgozóknak, a csarnokokba bevezették a fűtést, sátrakat emeltek a hegesztőknek, így még a fagypontra alatti hőmérséklet esetén is biztonságosan dolgozhatnak. az építkezés területére reflektorokat szereltek fel, ezek kiegyenlítik a késői világosodást, korai sötétedést./mti/

8.00/ok

- 8 -

16 10⁰⁰

bb.11. újra tető alatt a dorozsmai szélmalom

vid/kz/ok -cz

1973. december 7.

a dél-alföld egyik legrégebbi ipari műemléke az 1800-as évek elején épült dorozsmai szélmalom néhány éve váratlanul összeomlott. a dankó pista által megénekelte és így országsszerte ismertté vált építmény öreg vályogfalán átvedesedtek, összerogytak és maguk alá temették a még működőképes fából készült szerkezetet is.

a nevezetes szélmalom az idei év végére ismét tető alá kerül: a műemlékvédelmi felügyelőség és a helyi tanács anyagi hozzájárulásával építették újjá. a rekonstrukcióhoz felhasználták a malom külsejéről és belsőjéről korábban készített fényképeket, a méretekre vonatkozó írásos adatokat. szeged kiskundorozsmai városrészében így most már újra eredeti állapotában, eredeti helyén megtalálható ez az ipari műemlék. fából készített szerkezetét - részben a régi anyagok felhasználásával - szintén sikerült újra összeállítani. a megújult malom „motorját”, ugyan még nem helyezték fel a helyére, de a helyi tanács illetékesétől kapott tájékoztatás szerint a jövő évi turistaszézon kezdetére ismét megforgathatja majd a szél a szinte földig érő hatalmas vitorlákat./mti/

---

bb.12. klubhajó a fiataloknak

vid/kz/ok -cz

1973. december 7.

régi utasszállító hajót vettek át szocialista megőrzésre - a város tanácsától - a bajai fiatalok. a duna parti városban, ahol élénk a viziélet, klubnak rendezik be a hajót. a helyi üzemek kiszáradtjai vállalták felújítását, átalakítását. a tavasszal már a sugovicán horgonyoz a „hajószálló”, és érdekes színtöltje lesz a szigettábornak, ahol ifjúsági kemping épül./mti/

8.05/ok

- 9 -

16 10⁰⁰

bb.13. vadcsemeték hűtőházban

vid/kz/a/-cz

1973. december 7.

a badacsonyi állami gazdaság alsótekeresi telepén hűtőházban tárolják télen a vadcsemete alanyokat, rózsát és egyéb telepítésre szánt növényeket. az állványokra helyezett növényeket két fok körüli hőmérsékleten tartják. a vermelés költségeinek a megtakarítása mellett így lehetőség van arra is, hogy a csemeték osztályozását, visszametszését a szorgos őszi és tavaszi időszak helyett, télen végezzék el. ezenkívül különösen előnye a hűtőházi tárolási módnak, hogy a viszonylag késői telepítése esetén sem hajtanak ki korán a növények. így az eredés aránya is magasabb a faiskolában./mti/

--

bb.14. konténerszállító vasuti kocsikat gyártanak győri

vid/kz/a/-cz

1973. decembjer 7.

a győri magyar vagon-és gépgyár vasuti járműgyárában a jövőben konténerszállító nyitott tehervagonok gyártására is berendezkednek. az új kocsitípus terveit a gyár tervező mérnökei és konstruktőrei készítették el. rövidesen - még 1974 elején - a prototípus is elkészül, utána pedig megkezdik a sorozatgyártást. az új termék iránt máris nagy az érdeklődés. a csehszlovák államvasutak 300 konténerszállító kocsit már meg is rendeltek./mti/

--

bb.15.,, emeletes,, gomba-termesztés

vid/kz/a/-cz

1973. december 7.

a baksi magyar-bolgár barátság termelőszövetkezet mintegy tíz millió forintos költséggel kialakított új gomba üzemében ,,emeletes,, termesztésre rendezkedtek be. a 6 méter magas teremben négy szinten helyezték el a táptalajt, hogy a helyiséget tökéletesen kihasználják. az automata klimaberendezéssel felszerelt üzemből szeptemberben kezdődött meg a termelés de máris több mint 200 mázsa laskagombát szállítottak el. a kedvelt kertesze-ti áru tulnyomó részét a német szövetségi köztársaságba exportálták./mti/

--

8.20/a

- 10 -

10/1000

bb.16. elkészült az algyői hid tartószerkezete

vid/kz/a/-cz

1973. december 7.

algyő határában, ahol a szeged-dérecen közötti fő közlekedési utat a tiszát keresztezi, új közúti hid épül mintegy 150 millió forintos költséggel. befejeződött a nagy munka,, látványos,, szakasza: a félezer tonnányi alcszerkezet beemelése után a helyükre kerültek az árterületek feletti vasbeton tartógerendák is. a többtonna súlyú, előregyártott betonelemek jórészt a legnagyobb - 15-20 celsius fokos - hidegben emelték a pillérekre a hidépítő vállalat dolgozói. az utolsó tartógerenda elhelyezésével immár teljes, 470 méteres hosszúságában ível a folyó és a ártér fölött az új hid. az építői máris hozzáfogtak az uttestét, illetve aszfaltburkolatát tartó pályalemezek készítéséhez. a hid építkezését a terv szerint jövő év második felében fejezik be. átadása után a 47-es út függetlenné válik a vasuti hidtől, amelyen jelenleg gyakran kilométernyi gépkocsisorok várakoznak át-bocsátásra. jelentősen meggyorsul tehát az út forgalma, amely - a becslések szerint néhány év múlva naponta 10 000 gépjárművet jelent. ezért a hidat úgy tervezték meg, hogy a jelenlegi két nyom sáv a duplájára növelhető, tehát egy másik ugyanilyen hid építhető szervesen hozzá. ha erre sor kerül a hid egy autópálya forgalmát is lebonyolíthatja./mti/

--

bb.17. 60 000 karácsonyfa a zalai erdőkből

vid/kz/a/-cz

1973. december 7.

a zalai erdő-és fafeldolgozó gazdaság 10 erdészetében ezekben a napokban a legfontosabb munka a karácsonyfa fenyő vágása és szállítása. a zalai erdőkből idén szegedre, szentesre, szolnokra és más alföldi városokba és természetesen a zalai piacokra szállítják a karácsonyfát. összesen 60 000, különböző méretű fenyő kerül zalából a piacra./mti/

--

8.30/a

- 11 -

10/1000

bb.18. kerítő hálóval a mezőn - élővad befogás az alföldön

vid/kz/a/-cz

1973. december 7.

megkezdődött a puska nélküli vadászat az alföldön, négy megye - bács, békés, csongrád és szolnok - határát járják a vadhajtók. a fácánokat, foglyokat több mint három méter magas hálóba röptetik, a nyulakat pedig 3-400 méter hosszan kifeszített kerítő hálóba fogják. fácánból és fogolyból eddig a bács megyei vadásztársaságok csapdáztak legtöbbet. eddig négyezer vadmadarat értékesítettek. a havas határban megkezdődött a nyul kerítése is. ezen a vidéken 7500 élő nyul befogását tervezik a vadásztársaságok.
/mti/

--

bb.19., májprémium,, a termelőknek - 170 vagon libát dolgoznak fel sárváron

vid/kz/a/-cz

1973. december 7.

a sárvári baromfifeldolgozó vállalat az idén minden eddiginél több, mintegy 170 vagon libát dolgoz fel, s értékesít. a libamáj különösen kelendő áru külföldön. a sárváriak tapasztalata szerint azonban az eddig feldolgozott libák mája elég kicsi. átlagban alig több mint 30 deka. ennek megváltoztatása érdekében a vállalat is segíti a megfelelő genetikai adottságú,, májlibák,, kitenyésztését. a körmendi telepről, ahol jelenleg tízezres májliba tenyésztőzsűk van, a jövő évben mintegy 300 ezer napos libát adnak a nagyüzemeknek, s a háztáji gazdaságoknak, ezenkívül az átvett libák után,, májprémiumot,, is fizetnek. meghatározott súlyú máj után, a minőségi követelményeknek megfelelően különként 150-200 forint prémiumot kapnak a termelők, a felvásárlási áron kívül.

/mti/

--

8.35/a

Tólo^{oo}

- 12 -

bb.20. új üzem épült - napi négymillió köbméterrel több földgáztermelés szegeden

vid/fm/a/-cz

1973. december 7.

szegeden kétszázhetven millió forintos beruházással elkészült a szénhidrogén-medence második szabadgáz-üzeme; befejezték a műszaki átadását, s megkezdték a berendezés üzempróbáit. elnevezése azt jelenti, hogy nem az olajjal együtt a felszínre kerülő, hanem a ,, szabad-gázokat,, vagyis a kizárólag erre kiképzett kutak,, termését,, dolgozzák ott fel. összesen már harminchárom ilyen kutat alakítottak ki az egész medencében, amelyekből csőhálózaton, majd kis tankállomásokon keresztül jut el a földgáz az algyő határában épült feldolgozó üzemekbe. ezekben, megfelelő technológiával leválasztják a gázokat a víztől, szennyöződéstől, a gázolintól, s végül tüzelésre kész állapotban bocsátják az országos távvezeték-hálózatba.

az új üzem napi négymillió köbméter földgázzal növeli az algyői mező termelését. a tavaly felépült hasonló objektum, valamint a kísérőgázüzem termelésével együtt a szegedi medence ezen a télen már napi tízmillió köbméter földgázt ad az üzemeknek, háztartásoknak. ez a mennyiség az ország szükségletének a nagyobb részát fedezi.

az üzem építkezését a múlt év közepén kezdték el, s a határidő előtt adják át rendeltetésének az országos kőolaj-és gázipari tröszt vállalatai, a budapesti kőolajipari gépgyár, valamint a vegyiműveket szerelő vállalat dolgozói. az eredeti tervben szereplő december végi határidő helyett ugyanis már a hónap közepén megkezdik a gázszolgáltatást. a határidő rövidítés azért is kiemelkedő eredmény, mert a nagy munka közben számos nehézséggel kellett a dolgozóknak megküzdeniük. egyebek között olyan rendkívüli feladatokat oldottak meg, mint a csővezetékek elhelyezése, áthúzósa a tiszta és a maros medrében. /mti/

--

bb.21. pullai árpád látogatása angyalföldön

mm/a/-c z

1973. december 7.

pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára pénteken vida kálmánnak, a budapesti pártbizottság osztályvezetőjének társaságában látogatást tett budapest xiii. kerületében.
/folyt.köv./
8.45/a

- 13 -

Tólo⁰⁵

bb.21./ pullai árpád.....folyt./-a

a vendégeket a kerületi pártbizottság székházában kovács károly, az mszmp xiii. kerületi bizottságának első titkára, földes róbert, a kerületi tanács elnöke fogadta. a kerület vezetői tájékoztatást adtak a városrész politikai, gazdasági helyzetéről. ezt követően a vendégeket elkísérték az elzett fémlémezipari művekhez, ahol molnár ernő vezérigazgató, dutka antal vállalati pártbizottsági titkár tájékoztatást adott a vállalat munkájáról, feladatairól.

innen felhasználható: 14.00 órától!

a tájékoztatást üzemplátogatás követte, majd pullai árpád beszélgetést folytatott a vállalat munkásnőinek csoportjával. a látogatás délután a fémmunkás kulturházban megtartott nagytívával zárult, ahol pullai árpád időszerű politikai kérdésekről szólt./mti/

bb.22. rendőrségi hírek

a/-cz

1973. december 7.

bács-kiskun megyében izsák község határában digner jános 50 éves tsz-fogatos, helyi lakos a lovasfogatról hajtás közben leesett és a helyszínen meghalt.

a körülmények tisztázása folyamatban van.

miskolc belterületén gengely mihály 89 éves nyugdíjas, helyi lakos szabálytalan helyen közlekedett és halálra gázolta egy teherautó./mti/

bb.23. meghalt : id. Litzler jános

tm/ok -cz

1973. december 7.

id.Litzler jános, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésje hosszú szenvedés után elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása december 10-én 11.30 órakor lesz a rákoskeresztúri ujtetőben.

mszmp x. kerületi bizottsága és
vas-fém,- villamosenergiaipari dolgozók
szakszervezete

/mti/

9.35/ok

- 14 -

bb.24. budapesti közlekedési balesetek

mm/a/-cz

1973. december 7.

a iii.kerületben a hegyalja ut 8 szám előtt gál béla 11 éves iskolai tanuló az uttesten szánkózott és kalocsai józsef 39 éves gépkocsiveető budapesti lakos tehergépkocsijával halálra gázolta. kalocsai józsef vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és ellene eljárást indított.

surányi imre 33 éves gépkocsiveető a xxi. kerület szabadkikötő uton - az országos vízügyi igazgatóság bejárata után körülbelül egy kilométerre csepel irányában szabálytalanul változtatott forgalmi sávot, s emiatt simon gyula 43 éves garázmester budapesti lakos, az általa vezetett tehergépkocsival áttért az uttest menetirány szerinti baloldalra és ott összeütközött egy szabályosan közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében simon gyula súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

az 1. kerületben a krisztina körut 47 szám előtt pénzes jános 23 éves gépkocsiveető budapesti lakos a járdasziget és a gyalogjárda között nem adott elsőbbséget fazekas róza 73 éves nyugdíjas budapesti lakosnak és elütötte. az idős nőt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a mentők kórházba szállították./mti/

bb.25. a pest megyei kishajózási vállalat közli,

pá/a/-cz

1973. december 7.

hogy kerekzátony és angyali-sziget révátkelés megindult.
/mti/

10.15/a

- 15 -

Tb 10³⁵

bb.26. elutazott a bolgár párt-és kormányküldöttség

t/bc/tr/a/-cz

1973. december 7.

pénteken délelőtt elutazott budapestről a bolgár népköztársaság párt-és kormányküldöttsége, amely a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának és a kormányának meghívására hivatalos baráti látogatást tett hazánkban.

a küldöttséget todor zsvikov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára, a bolgár népköztársaság államtanácsának elnöke vezette. a delegáció tagja volt sztanko todorov, a bkp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, zsviko zsvikov, a bkp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, penju kiracov, a bkp kb titkára, milko balev, a bkp kb tagja, a kb első titkára titkárságának vezetője, andon trajkov, a bkp kb póttagja, a bolgár népköztársaság külügyminiszterének első helyettese, valamint sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.

a bolgár párt-és kormányküldöttséget ünnepélyesen bucsuztatták a ferihegyi repülőtéren. a kedves vendégek bucsuztatására több ezer fővárosi dolgozó jött el a repülőtérré. a főépület homlokzatát bolgár, magyar és vörös zászlók övezték, s kétnyelvű bucsufelirat díszítette.

a testvéri bolgár nép képviselőinek bucsuztatására megjelent kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, focok jeno, a minisztertanács elnöke; aczél györgy, apró antal, biszku béla, fehér lajos, kállai gyula, nemes dezső, németh károly, nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára. jelen volt a bucsuztatásnál az mszmp központi bizottságának, a népköztársaság elnöki tanácsának és a kormánynak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége.

/folyt.köv./
10.45/a

- 16 -

Tólló

bb.26./ elutazott.....folyt./-a

ott volt bojti jános, a magyar népköztársaság szófiai nagykövete. megjelent a bucsuztatásnál a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is. eljöttek az ünnepélyes bucsuztatásra a budapesti bolgár kolónia tagjai is.

a vendégek érkezésekor diszjel harsant, majd a diszörség parancsnoka jelentést tett todor zsvikovnak. a felhangzott a magyar és a bolgár himnusz, s közben 21 tüzérségi diszlövést adtak le a bolgár népköztársaság államfőjének tiszteletére.

todor zsvikov kádár jános társaságában ellépett a diszegység arcvonala előtt és köszöntötte a katonákat. a bolgár párt-és kormányküldöttség szívélyes bucsut vett a magyar vezetőktől, a diplomáciai képviselők vezetőitől. todor zsvikov kádár jános társaságában elhaladt a bucsuztatásra összegyűlt budapestiek hosszú sorai előtt. bolgár és magyar zászlócskák emelkedtek a magasba, s hosszasan éltették a szocializmust építő bolgár népet, a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság népének testvéri, megbonthatatlan barátságát.

a diszegység diszmenete után utörök virágcsokrokat nyújtottak át a bolgár vendégeknek, akik ezután kádár jánossal, losonczy pállal, focok jennel és péter jános külügyminiszterrel a betonon várakozó különrepülőgéphez indultak. itt a magyar vezetők szívélyes bucsut vettek a bolgár vendégektől. todor zsvikov a repülőgéphez beszállva még egyszer bucsut intett a fővárosi dolgozóknak, akik tapssal, zászlócskáik lengetésével viszonzták az üdvözlést.

néhány perccel később a magasba emelkedett a bolgár párt-és kormányküldöttség különgépe, amelyet a magyar légierők vadászgép köteléke a határig kísért. /mti/

bb.27. uj óvoda kőszegen

vid/a/-cz

1973. december 7.

a tervezettnél egy évvel korábban és 25 hellyel megtoldva péntekre elkészült kőszeg negyedik - 75 gyermeket befogadó - óvodája. a városban most minden óvodáskorú gyermeket el tudnak helyezni.

az óvoda építéséért a lakosság társadalmi munkával járult hozzá. /mti/

10.50/a

- 17 -

Tólló

bb.28. pályaválasztási nap Lengyelen

vid/a/-cz

1973. decembjer 7.

pályaválasztási tájékoztatót és bemutatót tartottak pénteken délelőtt a lengyeli mezőgazdasági szakmunkásképző intézetben, tolna megye egyetlen mezőgazdasági jellegű szakmunkás iskolájában. a tolna megyei pályaválasztási intézet által szervezett tájékoztatón résztvevő általános iskolák igazgatóit és pályaválasztási felelőseit fodor jános, a lengyeli szakiskola igazgatója ismertette meg azokkal a mezőgazdasági szakmacsoportokkal amelyekben a festői környezetű intézetben folyó oktatás elhelyezkedési lehetőségeket nyújt. filmvetítéssel és házi kiállítással is szemléltették a mai nagyüzemi növénytermesztési, állattenyésztési és kertészeti szakmák korszerűségét, gépeit és munkaeszközeit, s bemutatták az ország egyik legszebb műemlék kastélyában és annak ősparkjában épített modern épületben lévő szakiskolát és diákotthonát./mti/

--

bb.29. a Lottó e heti nyerőszámai

pá/a/-cz

1973. december 7.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a komlón megtartott 49. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

8, 32, 51, 77, 87

/mti/

--

bb.31. tanácskozás győr-sopron megye közlekedési helyzetéről

vid/a/-cz

1973. december 7.

pénteken délelőtt győrről a győr-sopron megyei tanács székházában a megyei tanács a közlekedési vállalatok vezetői, győr és a megye közlekedési helyzetét tekintették át. a megbeszélésen jelen volt horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes is. győr-sopron megye közlekedési hálózata fejlesztésére a közlekedési kormányzat az elmúlt években többszáz millió forintot költött. mind a vasuti, mind pedig a közuti forgalom dinamikus fejlődött. az 1-es számú nemzetközi főútvonal, győr megyei szakaszának átépítése után nagy erővel láttak hozzá a győr és sopron közötti főútvonal átépítéséhez, amely jelenleg is tart. 1974-ben a csornai és a kapuvári átkelő szakaszok átépítése kezdődik meg. az idei év egyik legnagyobb megyei vonatkozású közlekedési eseményére december második felében kerül sor, amikor átadják rendeltetésének a mintegy 100 millió forint költséggel átépített medvei duna-hidat./mti/

11.15/a

--
- 18 -

bb.30. kiállítás az szkp történelmi utjáról

t/gy/tm/zs/a/-cz

1973. december 7.

hetven esztendővel ezelőtti eseményre - az oroszországi szociáldemokrata munkáspárt 1903-ban tartott kongresszusára, az új típusú forradalmi marxista párt megszületésére - emlékezik „a szovjetunió kommunista pártjának történelmi útja”, címmel rendezett nagyszabású kiállítás. a többszáz fotodokumentumot felsorakoztató tárlat ünnepi megnyitóját pénteken a budapesti pártbizottság oktatási igazgatóságán tartották meg.

peják emil, az igazgatóság vezetője megnyitó beszédében méltatta az szkp története és harci tapasztalatai tanulmányozásának jelentőségét. a fotokiállítás - amely három hétig látható az oktatási központban - átfogó képet ad a szovjetunió kommunista pártjának 70 év alatt megtett utjáról. anyagát a szovjetuniótól kapták a rendezők, így a nézők elé tárhatnak sok fontos kortörténelmi dokumentumot. a tablókön látható például a kommunista párt kiáltványának 1882-ben, genfben kiadott fotokópiája; lenin számos, a párttal foglalkozó kéziratának másolata, s leninnek azok az elméleti munkái, amelyek fontos szerepet játszottak az új típusú párt létrehozásában. a rendezők külön tablót szenteltek a szovjetunió nagy hősvédő háborújának, s külön helyet kaptak azok a fotók, dokumentum-másolatok is, amelyek a nagy októberi szocialista forradalom nemzetközi hatásáról tanuskodnak.

a megnyitó Ünnepeken részt vett katona imre, az mszmp kb tagja, a budapesti pártbizottság titkára, dr.ritter tiber, az mszmp kb alosztályvezetője és demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese. jelen voltak az ünnepeken b.d.sevikin, a szovjetunió budapesti nagykövetségének követtanácsosa, továbbá a nagykövetség több vezető munkatársa./mti/

--

11.25/a

- 19 -

bb.32. halálos ítélet kettős gyilkosság miatt

vid/a/-cz

1973. december 7.

kettős gyilkosság ügyében hozott ítéletet pénteken a győr megyei bíróság dr. fekete istván tanácsa. a vádlott ifju gats lászló 30 éves mosonmagyaróvári lakos, 1973 június 3-án előre kitérvelt módon meggyilkolta anyósát, özvegy rozs ferencné mosonmagyaróvári lakost és feleségét, aki a gyilkosság pillanatában már külön élt tőle. az anyóst és a feleséget a sógorával hivatta lakására azzal az ürüggyel, hogy kiadja az asszonynak a még nála lévő holmiját. miközben a gyanútlan fiatalasszony a szobában rakodott, gats lászló a konyhában üldögélő anyósát bal-tával kétszer fejbesujtotta. a zajra kijött fiatalasszonyt először fojtogatni kezdte, majd egy sportpisztollyal másfél méter-ről fejbeltette. ezután a vérző özvegy rozs ferencné-t bal-tával még kétszer fejbesujtotta, majd elmenekült a tett színhelyéről. ifju gats lászló a kettős gyilkosság elkövetése után két napig bujkált, majd önként jelentkezett a rendőrségen. a bíróság elő-re kitérvelt módon, több emberen elkövetett emberölés és lö-fegyverrel való visszaélés büntetésében mondotta ki bűnösnek a vádlottat és halmazati büntetés-ként halálra ítélte. a tragédia előidézője a vádlott agresszív, brutális magatartása volt, ami-nek következtében megromlott a házastársak közötti viszony. az íté-let nem jogerős./mti/

--

bb.37. 1974-ben 1389 lakás épül debrecenben

vid/a/-cz

1973. december 7.

a debreceni városi tanács elfogadta az 1974. évi lakás-építési programot és elosztási tervet. eszerint a jövő esztendő-ben debrecenben 1389 lakás készül el, s ebből hatszázhusz taná-csi, 769 pedig tanácsi értékesítésű. a debreceni házgyár ter-mékeiből a következő esztendőben folytatják a korszerű lakó-telepek építését, illetve befejezését. a város központjában új színpont lesz a burgundia utcai lakótelep. a református kol-légiumtól és déri muzeumtól délre húzódó részen hat - tíz eme-letes bérházak kerülnek tető alá a földszinti részen pedig több intézmény, üzlet, rendelő kap helyet./mti/

11.25/a

- 20 -

mti hivatalos közlemények
1973. december 7.

embargo: 19.00 óráig!

bb.33. közlemény a bolgár népköztársaság párt-és kormány-küldöttségének a magyar népköztársaságban tett látogatásá-ról

zs/a/-cz

1973. december 7.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának és minisztertanácsának meghívására 1973. december 3 és 7 között todor zsvikov elvtárs-nak, a bolgár kommunista párt központi bizottsága első titkárá-nak, a bolgár népköztársaság államtanácsa elnökének vezetésé-vel hivatalos baráti látogatást tett a magyar népköztársaság-ban a bolgár népköztársaság párt-és kormányküldöttsége.

a bolgár küldöttség látogatást tett az egyesült izzóban, a kémiai kutató intézetben és a bábolnai állami gazdaságban, tá-jékozódott a magyar népnek a szocializmus építésében elért eredmé-nyeiről. az egyesült izzóban magyar-bolgár barátsági nagygyűlésen vett részt. a küldöttséget a magyar dolgozók mindenütt szívélye-sen fogadták. a találkozók tovább erősítették a magyar szocialis-ta munkáspárt és a bolgár kommunista párt, a magyar és a bolgár nép testvéri barátságát.

a bolgár párt-és kormányküldöttség magyarországi tartózkodá-sa idején a két fél tárgyalásokat folytatott, amelyen részt vettek magyar részről: kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt közpon-ti bizottságának első titkára, losonczy pál, a ma-gyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, fock jenő, a magyar szo-cialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a magyar nép-köztársaság minisztertanácsának elnöke, dr. timár mátyás, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, a miniszter-tanács elnökhelyettese, katona istván, a magyar szocialista mun-káspárt központi bizottságának tagja, a központi bizottság agitá-ció és propaganda osztályának vezetője, puja frigyos, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, külügyminisz-teriumi államtitkár, bojtó jános, a magyar népköztársaság nagy-növe a bolgár népköztársaságban ;

/folyt.köv./
11,45/a

- 21 -

bb.33. 6 közlemény....1.folyt./-a

bolgár részről: todor zsvkov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára, a bolgár népköztársaság államtanácsának elnöke, sztanko todorov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke, zsvko zsvkov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, penju kiracov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának titkára, milko balev, a bolgár kommunista párt központi bizottságának tagja, a bolgár kommunista párt első titkára titkárságának vezetője, andon trajkov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának póttagja, a külügyminiszter első helyettese, sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság nagykövete a magyar népköztársaságban.

a tárgyalásokon a két párt és kormány képviselői véleménycséretét folytatták a magyar szocialista munkáspárt és a bolgár kommunista párt, a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság barátságának erősítéséről és testvéri együttműködésének további bővítéséről, valamint a nemzetközi helyzet és a kommunista és munkásmozgalom legfontosabb problémáiról.

a tárgyalások a testvéri barátság és a kölcsönös egyetértés szellemében folytak, s minden megvitatott kérdésben teljes nézetazonosság nyilvánult meg.

1.

a felek tájékoztatták egymást az országaikban folyó szocialista építésről, a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusa, illetve a bolgár kommunista párt x. kongresszusa határozatai végrehajtásának jelenlegi szakaszában elért eredményekről és a feladatokról. magasra értékelték azokat a sikereket, amelyeket a magyar és a bolgár nép marxista-leninista pártjának vezetésével a szocializmus építésében elért.

megállapították, hogy a magyar szocialista munkáspárt és a bolgár kommunista párt, a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság testvéri kapcsolatai a marxizmus-leninizmus, a szocialista internacionalizmus elvei alapján, a két ország barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződése szellemében eredményesen fejlődnek.

/folyt.köv./
11.80/a

T613/0

- 22 -

bb.33. / közlemény....2.folyt./-a

a felek ismételten kifejezték készségüket, hogy tovább szélesítik a két párt, az állami szervek és a társadalmi szervezetek kétoldalu, közvetlen együttműködését.

megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország között szüntelenül fejlődik a gazdasági és a műszaki-tudományos együttműködés, növekszik az árucserforgalom. eredményesnek minősítették a magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság eddigi tevékenységét. tervszerűen halad a közép-és hosszútávú népgazdasági tervek egyeztetése. további erőfeszítéseket kell tenni a minisztériumok és főhatóságok bevonásával a távlati tervek összehangolására, az árucserforgalom bővítését elősegítő szakosítás és kooperáció szélesítésére, különösen a kohászat, a gépipar, a számítástechnika, a vegyipar területén.

a két fél hangsúlyozta, hogy a jövőben is megtesznek minden szükséges lépést a szocialista gazdasági integráció komplex programjának következetes valóra váltására és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa xxvii. ülészaka határozatainak teljesítésére.

megállapították, hogy erősödnek és sikeresen fejlődnek a magyar-bolgár kapcsolatok a kultúra, a tudomány és az oktatás terén is. kifejezték készségüket az együttműködés bővítésére, hogy még jobban elősegítsék a két baráti ország szocialista kultúrájának, tudományos eredményeinek kölcsönös megismerését.

kedvezően értékelték a két ország közötti turistaforgalmat. hangsúlyozták, hogy a turistaforgalmat a jövőben is fejlesztik a magyar és a bolgár nép további kölcsönös megismerése és barátságának erősítése érdekében.

11.

a tárgyalásokon a felek megvitatották a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit. megállapították, hogy a nemzetközi helyzet fő jellemzője a különböző társadalmi rendszerű országok politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatainak erősödése, a békés egymás mellett élés elvének térhódítása. ebben a főszerepet a szocialista közösség országai és különösképpen a szovjetunió megnövekedett ereje, nemzetközi tekintélye és aktív békepolitikája játssza.

/folyt.köv./
11.55/a

T613/0

- 23 -

bb.33. / közlemény....3.folyt./-a

aláhúzták, hogy a nemzetközi helyzet enyhülésében nagy jelentősége van a szovjetunió kommunista pártja xxiv. kongresszusán elfogadott békeprogramnak. ezzel kapcsolatban a felek hangsúlyozták, hogy Leonid Brezsnyevnek, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága főtítkárnak jelentős személyes érdemei vannak a szovjetunió békepolitikájának megvalósításában. a felek kijelentik, hogy a szocialista országok összehangolt fellépése a nemzetközi életben elsőrendű szerepet tölt be az enyhülés irányzatának megszilárdításában.

a szocialista közösség egységének további erősítése, külpolitikájának egybehangolása, a nemzetközi feszültség csökkentése szempontjából kiemelkedő jelentőségűnek tartják a nyolc szocialista ország pártvezetőinek július végén, a krim félszigeten megtartott találkoztóját.

ugyanakkor rámutattak arra, hogy a szélsőséges imperialista és militarista körök nem békéltek meg a nemzetközi helyzet enyhülésével és a békés egymás mellett élés térhódításával, de nem képesek megállítani a nemzetközi feszültség csökkenésének visszafordíthatatlan folyamatát.

a felek legfőbb internacionalista köteletségüknek tartják a világ haladó és békeszerető erőinek fő támaszához, a szovjetunióhoz fűződő megbonthatatlan testvéri barátságuk és együttműködésük további erősítését.

a felek a jövőben is közreműködnek a szocialista közösség országai egységének és összeforrottságának állandó erősítésében, a varsói szerződés és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa tagországai politikai, gazdasági és kulturális együttműködésének, védelmi képességének állandó fokozásában. mindaddig, amíg létezik az imperialista országok agresszív katonai szövetségei, szükség van a varsói szerződés erősítésére is.

a felek hangoztatták, hogy a nemzetközi enyhülés folyamatában megkülönböztetett jelentősége van az európai földrésznek. magasra értékelik a szovjetunió, a lengyel népköztársaság, a német demokratikus köztársaság és a német szövetségi köztársaság között létrejött szerződéseket, valamint a nyugat-berlinről szóló négyhatalmi egyezményt, amelyek nagyban hozzájárultak az európai együttműködés feltételeinek javulásához.

/folyt.köv./

12.00/a

- 24 -

bb.33. / közlemény....4.folyt./-a

méltatták az európai biztonsági és együttműködési értekezlet helsinki lezajlott első szakaszának eredményeit, üdvözölték az értekezlet genfben folyó második szakaszának munkáját és reményüket fejezték ki, hogy mielőbb sor kerül az értekezlet harmadik szakaszának sikeres megrendezésére.

a felek hangsúlyozták a közép-európai fegyveres erők és a fegyverzet csökkentéséről jelenleg folyamatban lévő bécsi értekezlet munkájának nagy jelentőségét.

a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság teljes mértékben támogatja a szovjetunió kezdeményezéseit a leszerelés területén; azt a javaslatát, hogy az ENSZ biztonsági tanácsának állandó tagállamai csökkentsék katonai költségvetésüket; támogatják azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a szovjetunió a leszerelési világkonferencia összehívása érdekében tesz.

a felek nagy jelentőségűnek tartják, hogy a két német államot felvették az egyesült nemzetek szervezetébe, hogy növekszik a német demokratikus köztársaság nemzetközi tekintélye, bővülnek nemzetközi kapcsolatai. ez fontos hozzájárulás a béke ügyéhez.

a szocialista országok és a német szövetségi köztársaság normális viszonyához a felek elengedhetetlennek tartják, hogy a német szövetségi köztársaság kormánya semmiben se térjen el a négy nagyhatalom nyugat-berlinre vonatkozó megállapodásától; ez a feltétele annak, hogy a magyar népköztársaság, a bolgár népköztársaság és a német szövetségi köztársaság diplomáciai kapcsolatainak felvételére sor kerüljön.

a felek nagy figyelmet szenteltek az indokínai helyzet alakulásának. üdvözölték a vietnami nép történelmi jelentőségű győzelmét és ismételten kifejezték készségüket, hogy továbbra is sokoldalú támogatást nyújtanak a vietnami demokratikus köztársaságnak és a délvietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának a háború okozta sebek begyógyításához, a szocialista építőmunka meggyorsításához. határozottan elítélték a saigoni kormányt a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló párizsi megállapodás sorozatos megsértése miatt. támogatják a dél-vietnami nép törvényes jogát, hogy maga dönthesen sorsáról.

/folyt.köv./

12.05/a

- 25 -

bb.33. / közlemény....5.folyt./-a

nagy jelentőséget tulajdonítanak a feszültség enyhülését szolgáló laoszi megállapodásnak. szolidárisak a kambodzsai hazafias erőkkal, nagyra értékelik azokat a jelentős sikereket, amelyeket a nemzeti függetlenségükért vívott harcukban elértek.

teljes mértékben támogatják a koreai népi demokratikus köztársaság politikáját, amelyet az ország békés egyesítéséért folytat.

a felek megállapították, hogy a közel-keleti háború kiújulásáért minden felelősség az 1967-es háborút kirobbantó és az arab népek ellen azóta is agresszív cselekményeket folytató izraeli kormányt terheli. a szovjetunióval és a többi szocialista országgal együtt támogatják az arab népek igazságos harcát. követelik, hogy izrael haladóktalanul teljesítse a biztonsági tanács határozatait, ami biztosítja a válság igazságos politikai rendezését, és garantálja a biztonságot a térség minden országa és népe számára.

hangsúlyozták, hogy következetesen támogatják ázsia, afrika és latin-amerika népeinek harcát a szabadságért, a nemzeti függetlenségért, a gazdasági és szociális haladásért. a felek teljes mértékben támogatják a szovjetunióval az ázsiai biztonsági rendszer megteremtésére irányuló kezdeményezéseit. üdvözlük az el nem kötelezett országok algírban megtartott negyedik konferenciáját, amelynek antiimperialista és antikolonialista jellege előmozdítja a világbéke és a haladás erőinek tömörítését. határozottan elítélik a chilei katonai államcsínyt és követelik a fasiszta terror beszüntetését, valamint Luis Corvalan, a chilei kommunista párt főtitkárának és a többi letartóztatott hazafinak a szabadonbocsátását.

a magyar fél magasra értékelté a bolgár népköztársaság aktív külpolitikáját, amelyet az európai és a világbéke, a biztonság és különösen a balkán-félsziget országai közötti jószomszédi viszony érdekében kifejt.

a bolgár fél magasra értékelté a magyar népköztársaságnak európa és világ békéje, az országok együttműködése érdekében folytatott következetes külpolitikáját, hozzájárulását a vietnami béke helyreállítását célzó párizsi egyezmény végrehajtásához.

111.

a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseit áttekintve a felek aláhúzták, hogy nemzetközi tevékenységüket a marxizmus-Leninizmus, a szocialista internacionalizmus elvei, a kommunista és munkáspártok 1969. évi moszkvai értekezletének és pártjaik x. kongresszusának határozatai alapján végzik.

/folyt.köv.

12.10/a

- 26 -

bb.33. / közlemény....6.folyt./-a

a két párt a jövőben is következetes erőfeszítéseket tesz a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének és összeforrotttságának erősítésére. ehhez nagymértékben hozzájárulnak a testvérpártok közötti konzultációk.

a magyar szocialista munkáspártot és a bolgár kommunista pártot megbonthatatlan kapcsolat fűzi a szovjetunió kommunista pártjához és tevékenyen támogatják annak következetes lenini politikáját.

a felek határozottan elítélik a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége ellen irányuló antimarxista, nacionalista nézeteket, a kínai kommunista párt maoista vezetőinek nagy hatalmi sovinizmusát, dühödt szovjetellenességét és szakadártevékenységét. ez megkönnyíti a nemzetközi reakció aknamunkáját és nagy kárt okoz a szocialista közösség országai, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom és az imperialistaelleses erők összefogásának, közös harcának.

megállapították, hogy az elmúlt időszakban nagy lendületet vett a nemzetközi munkásosztály harca a monopolizáció ellen, a nemzeti függetlenség, a béke, a haladás erőinek antiimperialista küzdelme. ehhez új hozzájárulást jelent a várnában megtartott viii. szakszervezeti világkongresszus.

a felek magasra értékelték a békeszerető erők moszkvai világkongresszusának munkáját, amely újabb lendületet adott a béke híveinek összefogásához.

x x x

a felek kölcsönösen azon mély meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a bolgár párt-és kormányküldöttség magyarországi látogatása nagy mértékben hozzájárult a két párt és nép testvéri barátságának és sokoldalú együttműködésének további fejlődéséhez, a szocialista közösség egységének erősítéséhez, a béke megszilárdításához.

a bolgár párt-és kormányküldöttség a bolgár kommunista párt központi bizottsága, a bolgár népköztársaság államtanácsa és minisztertanácsa nevében magyar párt-és kormányküldöttséget hívott meg hivatalos baráti látogatásra a bolgár népköztársaságba. a meghívást a magyar fél köszönettel elfogadta. a látogatás időpontját később állapítják meg.

budapest, 1973. december 7.
/mti/

12.15/a

--

- 27 -

bb.34. átadták a 33-as számú fűzabony-debrecen közötti főutat

vid/a/-cz

1973. december 7.

pénteken debrecenben kiss dezső közlekedés és postaügyi miniszterhelyettes adta át rendeltetésének a teljes hosszában korszerűsített debrecen - fűzabony közötti 33. számú utat. százhuszonkét millió forintos költséggel végezték el a 103.5 kilométer hosszú ut korszerűsítését. az ut burkolati szélessége most már hat méter s mindkét oldalán egy méter széles zuzottkő padka kíséri. az építés során huszonkétezer köbméter földet mozgattak meg s száznegyven tonna aszfaltot terítettek le. a hajdu-bihar, szolnok és heves megyét érintő korszerűsített ut az ország keleti részéből a fővárosba vezető forgalmat gyorsítja, jelentősen tehermentesíti a 4. számú utat, s gyorsabban lehet rajta megközelíteni a hortobágyot, az alföldieknek pedig a mátra vidékét. a 103.5 kilométer ut korszerűsítését magas fokú gépesítéssel hat hónap alatt végezték el s lényegesen kisebbek a költségek is a hagyományos munkákkal szemben./mti/

--

bb.35. gyakorló iskolák igazgatóinak országos tanácskozása nyiregyházán

vid/a/-cz

1973. december 7.

csütörtökön és pénteken kétnapos tanácskozást tartottak a nyiregyházi bessenei györgy tanárképző főiskolán a felsőfokú oktatási intézetek - egyetemek, főiskolák - gyakorlóiskoláinak igazgatói, a tanárképző főiskolák és tanítóképző intézetek igazgatóhelyettesei. a tanácskozáson megvitatották az oktatáspolitikai határozatból adódó feladatokat, foglalkoztak a túlterheltség csökkentésének kérdéseivel, az általános iskolai oktató-nevelő munkának a pedagógusképzésben jelentkező visszahatásával. a megbeszéléseket a nyiregyházi bessenei györgy tanárképző főiskola két gyakorlóiskolájában tett látogatások egészítették ki. a vendégek megismerkedtek az új oktatástechnikai központtal és megtekintették az oktatás szolgálatában álló zárt rendszerű tv-adásokat./mti/

12.20/a

--
- 28 -

To 13/10

felhasználható: 19.00 ó után!

bb.36. pasteur ünnepség nyiregyházán

vida/-cz

1973. december 7.

biológus délutánt rendezett pénteken a nyiregyházi bessenei györgy tanárképző főiskola unesco köre biológiai intézete és kisz szervezete. a program keretében - születésének 150.évfordulója alkalmából - megemlékeztek pasteur-ról, a nagy francia bakteriológusról. a szokványos műsoroktól eltérően ez alkalommal a biológiai intézethez tartozó tanszékek hallgatói saját maguk dolgozták fel és méltatták pasteur életét, munkásságát.

a biológiai nap keretében még egy érdekes eseményre került sor. dr.pócs tamás kandidátus, az egri ho si minh tanárképző főiskola növénytan tanszékének vezetője - aki öt évet töltött tanzániában - tájékoztatót és élménybeszámolót tartott afrika nemzeti parkjairól, tanzániában szerzett tapasztalatairól./mti/

--

bb.39. elutazott hazánkból a koreai egységfront küldöttsége

pá/a/-cz

1973. december 7.

elutazott budapestről a kndk-beli haza egyesítéséért küzdő demokratikus egységfront küldöttsége, amely csö csung gyűknek az egységfront elnöke tagjának, a társadalomtudományi akadémia elnökének vezetésével a hazafias népfront országos tanácsa meghívására tett látogatást hazánkban. a koreai vendégek a két mozgalom közötti kapcsolatok kibővítéséről folytatott tárgyalásokat. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr.molnárbéla, a hmf öt titkára bucsuztatta. ott volt pak gjong szun, a kndk budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete./mti/

L sége

--

12.25/a

- 29 -

To 13/10

bb.38. népesedéspolitikánk társadalmi támogatásáról - a hazafias népfront országos tanácsának ülése

t/tf/mm/zs/a/-cz

1973. december 7

„ társadalmunk arra törekszik, hogy az életszínvonal állandó emelése révén kulturáltabb és minél teljesebb legyen az emberi élet. ennek része a boldog család, az egészségesen fejlődő gyermek. a társadalmi folyamatosság megteremtése, népesedéspolitikai céljaink szolgálata szocialista és hazafias kötelességünk, - e gondolatokat állították a középpontba a hazafias népfront országos tanácsának ülésén, amelyet pénteken az országház vadászteremben rendeztek. a népesedéspolitikai társadalmi támogatásának feladatát vitatták meg. *Ita*

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke nyitotta meg a tanácskozást, amelyen részt vett és az elnökségben foglalt helyet dr.ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese és dr.szabó zoltán egészségügyi miniszter is. a napirend előtt az ülés résztvevői megemlékeztek a népfrontmozgalomnak az elmúlt időszakban elhunyt kiváló képviselőiről, balázs lászlóról, a szolnok megyei gépgyártó vállalat villanyszerelőjéről, dr.beresztóczy miklósról, az országgyűlés alelnökéről, mód aladár egyetemi tanárról, a hnf országos tanácsának tagjairól, és darvas józsef kossuth-díjas íróról, a hnf országos tanácsának alelnökéről. emléküknél néma felállással adóztak.

ezután s.hegedüs lászló, a hnf országos tanácsának titkára tartott vitaindító referátumot. egyebek között elmondta, hogy hazánk népesedési helyzete nem kielégítő, a lakosság korösszetétele romlik, és az egészséges fejlődéshez szükséges születésszám évről évre a kívánatos szint alatt van. a lakosság széles körében - különösen az utóbbi időben - ismertté vált és a közgondolkodás része lett népesedési helyzetünk alakulása.

a születésszám csökkenése - amint a beszámolóból kitűnt - szinte minden iparilag fejlett társadalomban bekövetkezett az utóbbi évszázadban. hazánkban ez a folyamat viszonylag későn, a múlt század végétől kezdődött, és az élveszületések száma - a lakosság összlétszámához viszonyítva - 40 ezrelékről a második világháború végéig felére csökkent. a felszabadulást követő másfél évtizedben 20 ezrelék között ingadozott, ami biztosította a társadalom reprodukcióját és a lélekszám mérsékelt növekedését.

/folyt.köv./
12.30/a

Tóth

- 30 -

bb.38./ népesedéspolitikánk.....folyt./-a

- az 1960 utáni években a születésszám - a gyors urbanizáció, az ipari fejlődés, a mezőgazdasági lakosság számának gyors csökkenése, az abortuszok nagy száma, a megváltozott népesedési magatartás és számos más ok miatt - csökkent és 1962-ben a rendkívül alacsony 13 ezrelék alá süllyedt. a helyzet megváltoztatására számos intézkedés történt, ami bizonyos javulást hozott, és a születések száma így - néhány év óta - 15 ezrelék körül ingadozik. az eredmények egyrészt azt mutatják, hogy népesedési helyzetünkben tudatos intézkedésekkel változást lehet előidézni, másrészt az eddigi eredmények nem biztosítják a társadalom egyszerű reprodukcióját sem. ez gazdasági és társadalmi fejlődésünk gátjává válhat. az 1960 után kialakult demográfiai hullámvölgy, kivédését, és az egyszerű reprodukciót, legalább 17-18 ezrelékes születésszám teszi lehetővé a népesedési helyzet egyenletessége, az optimális születésszám feltétele a harmonikus emberi életnek és a kiegyensúlyozott, boldog családi élet kiteljesedésének is. *Im*

a továbbiakban s.hegedüs lászló - a közelmultban rendezett népfront-fórumok tapasztalatai alapján - elmondta, hogy az utóbbi hónapokban - a párt döntései alapján - hozott népesedéspolitikai kormányintézkedésekkel a közvélemény többsége egyetértés helyesli a meghozott határozatokat és kész közreműködni megvalósításukban. helyeseljük - mondta -, hogy gyors intézkedések történtek a két-és többgyermekes családok pénzübeni és társadalmi juttatásainak és egyéb kedvezményeinek növelésére. ez lényegesen javítja a többgyermekes családok életkörülményeit.

- a népfront-mozgalom egyetért a kormánynak azzal az állásfoglalásával, hogy - foglalkoztatáspolitikai érdekből - a nők munkavállalását célszerű a jelenlegi szinten fenntartani, de a népesedéspolitikai célok megvalósítását, a szülőképes korban, ezen érdekek fölé kell helyezni. ezt szolgálja a gyermekgondozási segély növelése és több más intézkedés is. a tapasztalatok szerint azonban növekszik azoknak az anyáknak a száma, akik vállaltják a gyermekáldást, de emellett hivatásukat is tovább kívánják folytatni. ezért fontos a kormányhatározatok azon része, amely a gyermekintézmények fejlesztésével és kedvezmények adásával előmozdítja, hogy a dolgozó anyáknak a gyermekneveléssel járó túlterhelését jelentősen csökkentse. a többgyermekes családtípus kialakítása érdekében a kormány fejleszti azokat az elosztási és kedvezményrendszereket, amelyek elősegítik, hogy a fiatal házaspárok, illetve többgyermekes családok megfelelő lakáshoz jussanak.

/folyt.köv./
12.40/a

- 31 -

Tóth

bb.38./ népesedéspolitikánk....2.folyt./-a

fontos az az állásfoglalás is, hogy az államilag épített új lakások között az eddiginél nagyobb arányban épüljön a többgyermekes családok számára alkalmas, többszobás, nagyobb alapterületű lakás. a népfront-viták arra is felhívták a figyelmet, hogy minden fontosabb országos és helyi intézkedésnek közvetve vagy közvetlenül szolgálnia kell népesedéspolitikai helyzetünk javítását. ez alázza a készülő új családjogi törvény jelentőségét is.

hangsúlyozottan szölt a beszámoló arról is: tegyük a népfront-mozgalom feladatává, hogy társadalmunkban legyen természetes magatartással a gyermekszereket. nem elég csupán a születésszám növelése - mozgási lehetőséget is kell biztosítani az ifjú embereknek. megértéssel, sőt, örömmel kell fogadni a gyermekzsívat, és teret kell biztosítani a gyermekek mozgásgényének, a felnővekvő generáció művelődési és szórakozási vágyának. ujjtsuk fel a játszótérek és a kisebb sportpályák, a,, modern grundok,, építésének akciót! tegyük a lakóhelyfejlesztési társadalmi munkaközponti céljává a bölcsődék, óvodák, napközik építésének támogatását, és a tanácsokkal együttműködve fogjunk össze, bontakoztassuk ki a munkahelyi közösségek és a lakosság segítőkészségét!

- a népesedéspolitikai - hangsúlyozta beszámolójában a hazafias népfront országos titkára - a népfront mozgalom szerves része, érvényesítsük tehát a helyi politika alakításában és gyakorlatában! a népfront-bizottságok tárják fel számszerűen is lakóhelyük népesedési helyzetét, annak alakulását és hozzák a közvélemény tudomására. keltsék fel ezzel is a társadalom felelősségérzetét. foglalkozzanak szervezeten a családalapítók és a több gyermeket vállalók gondjaival úgy, hogy azokat az érdekeltekkel és a felelősökkel vitassák meg!

/folyt.köv.

bb.40. metszik a szőlőt tokaj-hegyalján

vid/a/-cz

1973. december 7.

a dermesztő hidegeket követő enyhülést kihasználva pénteken tokaj-hegyalján megkezdtek a szőlő metszését. a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát mád valamint tolcsva határában lévő kordonművelésű, nagyüzemi szőlőtábláin több mint kétszázán fogtak ehhez a munkához.

/folyt.köv./
12.55/a

- 32 -

bb.40./ metszik.....folyt./-a

mind a borkombinát, mind pedig a szőlészeti és borászati kutató intézet tarcali állomásának laboratóriumában rügvizsgálatot végeztek. ennek alapján határozták meg a metszés módját. tudományosan igazolt tapasztalat ugyanis, hogy a metszéssel a jövő évi termést,, alapozzák meg,, a változó időjárást figyelembe véve, először a déli fekvésű, fagyoknak kevésbé kitett táblákon végzik el a metszést. a fagyugos helyeken pedig csak tavasszal, hogy az esetleges fagykárt több termőrügy meghagyásával ki tudják küszöbölni. a decemberi metszés azért is szükséges, mert így a több mint hatezer hektárnyi nagyüzemi táblákon el tudják keülni a tavaszi munkacsúcsot.

ugyancsak megkezdtek a metszést a dél-borsodi borvidékhez tartozó nagyüzemi szőlőkben, többek között sály, tiloddaróc határában is./mti/

..-

bb.41. bezárta kapuját az 1. ipari textilművészeti biennálé

vid/a/-cz

1973. december 7.

az 1. ipari textilművészeti biennálé pénteken bezárta kapuját a szombathelyi savaria muzeumban. egy hónapos nyitvatartása előtt számot adott a hazai nagyipari művészeti textiltermékekről. nyolc vállalat 32 tervezőjének butorszövegeteit és vásznait függönyeit, faliképeit, faliszőnyegeit, szőnyegeit, takaróit láthatta a közönség. valamennyi új, nincs még kereskedelmi forgalomban, de sorozatgyártásra alkalmas. szombathely már kétszer adott otthont a tértexil biennálénak, s most ezuttal első ízben rendezték meg az ipari textiliák seregszemléjét.

két év múlva másik textilműfajban rendeznek biennálét szombathelyen, amely a könnyűipar egyik hazai bázisa és kezdeményező szerepet tölt be a textilműfajban. /mti/

..-

13.05/ - a

Tolku^{oo}

- 33 -

bb.42. százhusz méteres hid - hat hónap alatt

vid/a/-cz

1973. december 7.

a leninváros térségében megvalósuló olefin program során az új üzemek, többek között az épülő erőmű kiszolgálására száz méter széles csatornát létesítenek, amely keresztezi a 35.-ös számú miskolc-nyékládháza-debreceni közutat. ezen a szakaszon korábban egy hatvan méter hosszú és hét méter széles vasbeton-híd állott, amely azonban a csatorna építése miatt utban volt, azonkívül pedig a közeljövőben ugrásszerűen megnövekvő forgalmat sem tudta volna lebonyolítani.

a régi hidat ez év júniusában robbantással, bontották el, s ezt követően a közlekedési építő vállalat miskolci főépítésvezetőségének dolgozói megkezdték a százhusz méter hosszú és tíz méter széles új vasbetonhid építését.

a mintegy huszmillió forintos költséggel rekord idő - hat hónap alatt - elkészült új hid terhelési próbáit valamint üzembehelyezési eljárását a napokban tartották meg, s péntektől már ezen át bonyolódik le a forgalom.

a hid építése során mintegy negyvenezer köbméter földet mozgattak meg, százharminc tonna acélt és több mint ezer köbméter betont használtak fel./mti/

--

bb.43. időjárásjelentés

a/-cz

1973. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. december 7-én, pénteken 13 órakor:

enyhe marad az idő

északnyugat felől délkelet felé haladva továbbra is egymást követik a hűvösebb és enyhébb levegő hullámai. ezek hatására nyugat-és közép-európában a nagy hideg megszűnt, a hőmérséklet az évszaknak megfelelő értékre emelkedett. péntek hajnalban érte el a kárpát-medencét egy hűvösebb hullám, hatására csak a szél élénkült meg, a felmelegedés nem gyengült. a hűvösebb levegő nyomában ismét enyhe, óceáni levegő áramlik a brit szigeteken keresztül kontinensünk belseje felé. ennek mozgása gyors, ezért a kárpát-medencében a következő 36 óra első felében a jelenleg átvonuló hűvösebb, második felében azonban már az említett enyhe levegő határozza meg az időjárást.

/folyt.köv./

13.15/a

9

- 34 -

151420

bb.43./ időjárásjelentés.....folyt./-a

hazánkban csütörtökön a főváros környékén, valamint az északi hegyvidéken egész nap borult volt az ég, máshol 2-7 órára sütött ki a nap. főként az ország északi felében sokfelé volt eső, ónos eső, havas eső, kisebb havazás. a lehullott csapadék mennyisége általában 5 mm alatt maradt, csak tiszabecsről jelentettek 11 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet az ország legnagyobb részén fagypont felett, plusz 1, plusz 8 fok között volt. az északnyugati határ mentén azonban plusz 8, plusz 12 fokra melegedett fel a levegő. az enyhülés miatt az országot borító hó csak az északkeleti megyékben és a magasabb hegyeken van. péntek hajnalra plusz 3 - mínusz 5 fokra hűlt le a levegő. délelőtt felhőátvonulások voltak. a szél többfelé megélénkült. szórványosan esett az eső, havaseső, szentgotthárdról hózáport jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor plusz 1, plusz 5 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 2,5 fok volt, a százéves átlagnál 0.2 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszínre átszámított légnyomás 755 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

pénteken felhőátvonulások, szórványos futó esővel, havasesővel, hózáporral. szombaton napközben nyugat felől növekvő felhőzet, többfelé esővel.

pénteken élénk, többfelé erős északnyugati, szombatra mérséklődő és déli, délnyugatra forduló szél. enyhe marad az idő.

várgató legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2 - mínusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 2, plusz 7 fok között.

a duna vízállása budapestnél 170 cm. /mti/

--

13.20/a

151420

- 35 -

bb.44. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke december 7-én 13 óráig!

se/a/-cz

1973. december 7.

1. budapest története
  2. nemzetiségi kulturális körut
  3. tanítóhiány
  4. ady-bemutató
  5. emlékezés lunacsarszkijra
  6. középiskolai színházi táncosok részére
  7. új filmek
  8. öntőtanulók mikulása
  9. mtesz közgyűlése
  10. fűtött csarnokok péten
  11. tető alatt a dorozsmai szélmalom
  12. klubhajó
  13. vadcsemeték
  14. konténerszállító vasuti kocsik
  15. gombatermesztés
  16. algyői híd
  17. karácsonyfák
  18. kerítő hálóval a mezőn
  19. májprémium
  20. új üzem épült szegeden
  21. pullai angyalföldön
  22. rendőrségi hírek
  23. meghalt id. Litzler jános
  24. közlekedési balesetek
  25. kishajózási v. közleménye
  26. elutazott a bolgár küldöttség
  27. új óvoda
  28. pályaválasztási nap
  29. lottó
  30. kiállítás az szkp történetéről
  31. tanácskozás győr megye közlekedéséről
  32. halálos ítélet
  33. közlemény
  34. fűzesabony-debrecen közötti utátadás
  35. gyakorló iskolák igazgatóinak tanácskozása
  36. pasteur ünnepség
  37. új lakások debrecenben
  38. népfront ülés
  39. elutazott hazánkból...
- /folyt.köv./
13.25/a

- 36 -

bb.44./ a belföldi.....folyt./-a

40. mutatják a szőlőt
41. tanítalművészeti biennálé
42. százhusz méteres híd
43. időjárásjelentés
44. hírjegyzék

-.

bb.45. vácotti felavatták az ország legnagyobb afit-szervizét és a volán új forgalmi-műszaki telepét

1973. december 7.

vid/gö/gné/a/-cz

vácotti pénteken felavatták az afit gépkocsi karbantartó állomását. az autófenntartó ipari tröszt idén átadott nyolcadik szervizét az ország legnagyobb létesítménye a szakmában. a balassagyarmati út mentén, háromholdas területen elterülő állomás építése 48 millió forintba került és évente tízezer gépkocsi javítását végezhetik a legkorszerűbb eszközökkel. ezzel hosszú időre megoldották vác és környéken gépkocsijainak karbantartását, re megoldották vác és környéken gépkocsijainak karbantartását, több típus garanciális javítását, valamint az ugynevezett futókorszerű berendezések közül is említésre méltó a komplett motorvizsgáló, a fékerőmérő, és az optikai futómű beállító műszerek. a szerviz dolgozói részére önkiszolgáló étterem és gazdagon felszerelt öltöző-mosdó épült.

ugyancsak ezen a napon adták át rendeltetésének vácotti a volán 1. és 20. sz. vállalatának közös műszaki-forgalmi telepét. az új üzemtervezésben készült létesítmény 46.4 millió forint beruházással valósult meg. az új műhelycsarnokban, valamint a segédműhelyekben 130 tehergépkocsi, 35 pótkocsi és 70 autóbusz üzemeltetését biztosítják korszerű munkamódszerekkel és berendezésekkel. a telep üzembe helyezésével lényegesen javul majd vácotti és környékén a személy, valamint az áruszállítás színvonala.

/mt1/

..

13.30/a

Tóth

- 37 -

bb.47. szakszervezeti aktívák elismerése

vid/fm/a/hgy

1973. december 7.

Ünnepségen köszöntötték pénteken tatán a szakszervezeti mozgalom társadalmi munkásait. az ünnepségen sármai jános, a szakszervezetek komárom megyei tanácsának elnöke és pákozdi Antal, az szmt titkára jutalmakat adott át azoknak az aktíváknak, akik egész évben eredményesen dolgoztak és a legtöbb segítséget nyújtották a szakszervezeti bizottságoknak. bányászok, értelmiségiek, mezőgazdasági és gyári munkások - csaknem százan - kaptak jutalmat munkájuk elismeréseként. komárom megyében több ezer társadalmi munkása van a szakszervezeti mozgalomnak, s ezekben a napokban az üzemekben is köszöntik és megjutalmazzák őket. /mti/

--

bb.48. szakosított ipari paradicsomtermelés

vid/a/-cz

1973. december 7.

az ipari paradicsomtermesztés helyzetéről, ^{az} szettel kapcsolatos tudományos kutatásokról tanácskoztak pénteken kecskeménten, a zöldségtermesztési kutatóintézetben. az érdekeltek - a termelők, az ipar és a kereskedelem képviselői - megállapodtak abban, hogy a zöldségtermesztési programon belül, a konzervparadicsom-termesztés alakul a kívánalmaknak megfelelően. létrejöttek a bázisgazdaságok, ahol a vetéstől a betakarításig gépesítettek a piros nyersáru előállításának munkafolyamatát. ehhez a munkához nyújtott segítséget a zöldségtermesztési kutató intézet, hároméves üzemi paradicsomtermesztési kísérlete, amelynek eredményeit az idén összesítették. a kutatók, komputer segítségével, kidolgozták és közkézre adták az üzemi paradicsomtermelés technológiáját. az ország különböző tájain, ökonómiai viszonyok között, folytatott kísérletek alapján kijelölték az ipari termelésre alkalmas, egymást váltva érő fajtákat. e rendszer alkalmazásával, piros futószalagon, érnek a paradicsomfajták az ipari kapacitásnak megfelelően. a tanácskozáson kitűnt, hogy a konzervparadicsom-termesztés nagyobb részét hazai, kecskemeti nemesítésű fajták szolgálják.

az ipari paradicsomtermesztés 1974-ben tovább szakosodik. a cél az, hogy a termelő üzemekből - a szállítási költségek csökkentésével - félkész, paradicsomlé érkezzon feldolgozásra a gyárba. /mti/

13.45/a

--
- 38 -

bb.46. megalakult a békés megyei közlekedésbiztonsági tanács tanácskozó testülete

vid/fm/a/-cz

1973. december 7.

pénteken békéscsabán megalakult a békés megyei közlekedésbiztonsági tanács tanácskozó testülete, amelybe békés megye 46 politikai, társadalmi, hatósági, közlekedési, egészségügyi, propaganda-és gazdasági szerve küldte el képviselőit. a jelenlévőket hidas Mihály, a megyei rendőrfőkapitányság vezetője köszöntötte, majd ismertette az újonnan alakuló testület feladatait. ezután dr. Sajti Imre, a közlekedésbiztonsági tanács elnöke tartott tájékoztatót a megye közúti rendjéről, az eddig elért eredményekről és a további feladatokról.

elmondotta többek között: országos viszonylatban békés megyében közlekedik a legtöbb lovaskocsi és kerékpár, s ezért a rendőrség, a tit-tel és a tanácsi szervekkel karöltve megrendezte a lovaskocsisok, valamint a kerékpárosok hónapját, illetve megszervezte oktatásukat. jövőre a motorosok és az autósok számára rendeznek hasonló tanfolyamot. hangsúlyozta: csakis a társadalmi összefogás, a közúti közlekedés fegyelmeinek betartása hozhat eredményeket.

vándor Pál, a 8. sz. volán vállalat igazgatója felajánlotta az üzemeknek, intézményeknek, hogy a volán békéscsabai telephelyén vegyék igénybe a műszeres vizsgálatra beállított diagnosztikai pályát. csak megbízható gépjárműveket engedjenek a közutakra, akkor jóval kevesebb lesz a baleset. szó volt az alkoholizmus elleni küzdelemről, a rendszeres ellenőrzésről.

az ülés elnökségében helyetfoglalt és felszólalt dr. Gerebenics Imre, az országos közlekedésbiztonsági tanács elnökségi tagja. a testület elfogadta a közlekedésbiztonsági tanács 1974. első negyedévi programját. /mti/

--

14.00/a

- 39 -

bb.49. a magyar éremgyűjtők egyesülete

a/-cz

1973. december 7.

szokásos havi éremcsere közvetítését/ kisárverés/ december hónapban 9-én, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel tartja a budapest 1. bem rakpart 6 sz. alatti helyiségében.ti/

bb.50. ibusz-sajtótájékoztató

t/kg/mm/1e/a/hgy

1973. december 7.

Az idei év idegenforgalmáról és 1974 utazási lehetőségeiről tartott pénteken sajtótájékoztatót tausz jános, az ibusz vezérigazgatója. mint elmondotta, az utazási iroda ez évi mérlege kedvezően alakult, a vállalat összforgalma előreláthatóan 14 százalékkal lesz magasabb, mint tavaly: meghaladja a 4,4 milliárd forintot. az iroda szervezésében az év első tíz hónapjában 106 ezer magyar turista utazott a környező vagy távolabbi országokba. különösen jugoszláviában töltek sokan ez évben szabadságukat, kétszer többen mint 1972-ben. tíz hónap alatt 417 ezer külföldi érkezett az ibusz-szal az országba; budapestre, a balaton mellé vagy más tájakra.

a belföldi turizmus fejlesztésére különös gondot fordított az idén az iroda, ennek eredményeként a 3,600 alkalommal indított turákon több mint 200 ezren vettek részt. a programok között különösen kedveltek a városlátogató, a kulturális és sportrendezvények és a karácsonyi, valamint szilveszteri turák, dísnótoros kirándulások. tovább bővültek idén a kedvezményes utazási lehetőségek. ennek keretében hirdették meg például októberben az „őszől tavaszig” című kedvezményes akciót, amelyben márciusig ajánlanak olcsó társasutazásokat, többek között a szovjetunióba.

/folyt.köv./

14.05/a

- 40 -

M 1500

bb.50./ ibusz-.....folyt./-a

a belföldi idegenforgalom fejlesztésére új részleg is alakult az ibusz-nál, amelynek feladata a szórakoztató, üdülő-és ismeretterjesztő programok összeállítása a belföldi közönség számára. új irodái nyitlak az ibusz-nak kazincbarcikán és leninvárosban, még idén megnyílik az ózdi iroda új helyisége is. jelenleg építés alatt áll a déli pályaudvari, az újpesti és a soproni ibusz-iroda. a tervek szerint az elkövetkező időszakban egyebek között jászberényben, karcagon, nyiregyházán és szolnokon adnak majd át ibusz irodahelyiséget a szolgáltatás bővítése érdekében.

az 1974-es feladatok között a vezérigazgató hangsúlyozta: az ibusz arra törekedett, hogy ajánlatai a legszélesebb utazóközönséghez szóljanak, s egyben újabb rétegeket is bevonjanak a szervezett nemzetközi idegenforgalomba. így továbbra is az igényeknek megfelelően üdülési lehetőségeket kínál a fekete tenger menti kedvelt szovjet, bolgár és román fürdőhelyeken, a román tengerparton például 50 százalékkal növekedett a jövő évre az ibusz számára biztosított férőhelyek száma. az iroda szállodát bérelt az olasz adria egyik legkedveltebb üdülőhelyén, riminiben. a tengerpart közelében fekvő szállodában 2-3 ágyas szobákban májustól szeptember végéig egy-egy turnusban 100 személy pihenhet egyszerre. az új utvonalak között kitenc napos ciprusi utazás, norvég utazás, a fjordokhoz és spanyolországi üdülés is szerepel. a szovjetunióba indított, már eddig megkedvelt utvonalak mellett jövőre új különvonal is indul, amely a bajkál tavat is érinti./mti/

bb.51. a medosz elnökségének meghívására,

jf/tr/a/1e/hgy

1973. december 7.

az algériai mezőgazdasági dolgozók országos szövetségének küldöttsége, daud benmezziane főtitkár vezetésével két hetet töltött hazánkban. állami gazdaságokat és más mezőgazdasági üzemeket látogattak meg./mti/

14.15/a

- 41 -

M 1500

bb.52. a nógrád megyei képviselőcsoport tanácskozása

vid/fm/a/hgy

1973. december 7.

szécsényben pénteken tartotta ez évi utolsó tanácskozását az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja. a törvényhozó testület nógrádi tagjai herencsényi józsef megyei tanácselnökhelyettes és dr. lászló istván, a megyei nevelési és oktatási bizottság elnöke beszámolóját vitatták meg a termelőszövetkezetek gazdálkodásának helyzetéről, az állattenyésztés megyei fejlesztési programjának végrehajtásáról, illetve az áruellátás helyzetéről, a fogyasztói árak alakulásáról. a parlament közelgő téli ülészakájának előkészületeit géczy jános ismertette./mti/

--

bb.53. koszoruzási ünnepség a visegrádi utcában

t/gy/gg/zs/a/hgy

1973. december 7.

ötvenöt évvel ezelőtt, 1918. december 7-én jelent meg az első legális magyar kommunista lap, a vörös ujság. az évfordulón, amely egyben a magyar sajtó napja, pénteken délelőtt koszoruzási ünnepséget tartottak a visegrádi utca 15 számú háznál, ahol annakidején a vörös ujság szerkesztősége működött.

az ünnepségen máté györgy, a népszabadság főmunkatársa, mondott ünnepi beszédet. ezután a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében fodor lászló, az agitációs és propaganda osztály helyettes vezetője, a minisztertanács tájékoztatási hivatala nevében dr. várkonyi péter elnök, államtitkár, a népszabadság szerkesztősége nevében rényi péter főszerkesztőhelyettes, a magyar újságírók országos szövetsége nevében barcs sándor, a muosz elnöke, a nyomda-, papíripar- és a sajtó dolgozóinak szakszervezete nevében kimmel emil főtitkár, a művészeti szakszervezetek szövetsége nevében kárpáti sándor titkár helyezték el koszorut a ház falán levő emléktábla alatt.

/folyt.köv./

14.20/a

- 42 -

NA 1500

bb.53./ koszoruzási.....folyt./-a

a muosz iskola hallgatói a sajtó székházának rózsza ferenc termében helyezték el koszorut a vörös ujság márvány-émléktábláján.

x x x

a kormány tájékoztatási hivatala és a magyar újságírók országos szövetsége a sajtó napja alkalmából pénteken baráti találkozót rendezett a muosz székházában. a fogadáson jelen volt óvári miklós, az mszp központi bizottságának titkára, a minisztertanács tájékoztatási hivatala nevében dr. várkonyi péter elnök, államtitkár, a népszabadság szerkesztősége nevében rényi péter főszerkesztőhelyettes, a magyar újságírók országos szövetsége nevében barcs sándor, a muosz elnöke, a nyomda-, papíripar- és a sajtó dolgozóinak szakszervezete nevében kimmel emil főtitkár, a művészeti szakszervezetek szövetsége nevében kárpáti sándor titkár helyezték el koszorut a ház falán levő emléktábla alatt.

x x x

a magyar sajtó napján szerte az országban ünnepségeken emlékeztek meg a magyar újságírás kiemelkedő alakjairól./mti/

--

bb.54. tizenhatalmas garzonház

vid/kz/a/hgy

1973. december 7.

pénteken megkezdték a salgótarjáni „kétornyú” garzonház második - tizenhatalmas toronyépületének átadását. a lakóház korábban átadott tizenötemeletes szárnyában már laknak, de karácsony előtt a most elkészült lakásokba is beköltözhetnek. ez salgótarján legnagyobb, alaguttszaluzatos eljárással készült monolitikus vasbetonszerkezetű épülete. a magassága meghaladja a hatvankét métert. két toronyépületében összesen kétszázhatvan négy egyszoba-összkomfortos lakás van. a vakolat nélkül készült falakat mosható tapéta, a padlót faltól-falig szőnyeg borítja. minden lakását kaputelefonnal látták el, a hallban portás teljesít szolgálatot. az épület földszintjén a többi között ezeradagos önkiszolgáló éttermet, eszpresszót, élelmiszerboltot, patyolat gyorstisztító szalont nyitnak. a hatalmas épületkomplexum építési költségei elérik a 100 millió forintot./mti/

--

14.30/a

- 43 -

NA 1520

bb.55. szabadságvesztésre ítélték a notórius tolvajt

vid/fm/a/hgy

1973. december 7.

csak néhány napot töltött szabadlábon sneider lászló bócsi lakos, akit különböző bűncselekményekért, így lopásért is már többször ítélték el. szabadulását követően egyik ismerősétől nemcsak különböző használati tárgyakat, hanem annak más szabadjegyét is el tulajdonította: azzal különböző helységekbe utazott, ahol ugyancsak lopásokat követett el.

a miskolci járásbírósnak sneider lászlót két évi szabadságvesztésre ítélte.

a vádlott enyhítésért fellebbezett./mti

-.-

bb.56. több mint kétmilliárd forint környezetvédelemre - a nim vezetőinek értekezlete

t/sb/mm/ie/a/hgy

1973. december 7.

a nehézipari ágazat jövő évi tervének előzetes számítási anyagát, a tárca környezetvédelmi tevékenységét és számítástechnikai programjának végrehajtását vizsgálta és vitatta meg pénteken a nim vezetőinek értekezlete.

az előterjesztésből kitűnt, hogy 1960-tól 1972 végéig, tehát 12 év alatt a nehézipari ágazatban több mint kétmilliárd forintot költöttek környezetvédelmi célokra. ehhez nem is számították hozzá az energiastruktúra változásával összefüggő költségeket, pedig a szénhidrogének nagyobb arányú felhasználása - a széntüzelés felváltása gázzal, olajjal - stb - jelentősen csökkentette a településeket érő szennyeződések. ebben az időszakban elsősorban az újonnan létesített nehézipari üzemek építésénél érvényesíthették maradéktalanul a környezetvédelmi előírásokat. jóval nagyobb gondot okozott a szennyeződések és egyéb környezeti ártalmak csökkentése a régi üzemekben, ipartelepeken. ugyanakkor ezeket az üzemeket sújtották legjobban a különféle szennyeződések miatt kivetett bírságok. 12 év alatt a nehézipari vállalatok 214 millió forint szennyvíz-bírságot fizettek, 1971-72-ben pedig a levegőszennyezés alap járulékaként csaknem 100 millió forintot utaltak át. érthető, hogy a vállalatok elsősorban a bírságokra okot adó szennyeződések megszüntetésére törekedtek.

/folyt.köv./
14.45/a

- 44 -

NA 150

bb.56. több mint.....folyt./-a

a villamosenergiaipar már régóta, csaknem 25 éve végez környezetvédelmi kutatásokat, főként az erőművek kéményén kiáramló füstgáz és pernye csökkentésére. az utóbbi 12 évben 400 millió forintot meghaladó összeget költöttek környezetvédelmi beruházásokra, ennek csaknem 90 százalékát a levegő tisztaságának védelmére.

a legnagyobb arányban és különösen sokféleképpen szennyezi az ember környezetét a vegyipar. ezért elsősorban a folyók és tavak vizét, élővilágát károsító üzemi szennyvíz hatékonyabb tisztítására fordítottak nagy gondot. így az 1960 és 1972 között a vegyipari, kőolajipari és alumíniumipari környezetvédelmi beruházásokra költött 750 millió forintnak 80 százaléka járult hozzá a szennyvíztisztítás fejlesztéséhez. különösen kiemelkedő munkát végeztek a nitrokémia ipartelepek dolgozói, akik saját környezetvédelmi kutatórészleget, s technológiai felmérő és ellenőrző szolgálatot hoztak létre. jelentős beruházással a vállalat egészére kiterjedő szennyvízkezelő rendszert építettek ki, s az iparágban, egyedül ez a vállalat állított fel korszerű égetőberendezéseket a vegyipari folyékony és szilárd hulladékok megsemmisítésére.

a minisztérium vezetői fontos feladatként határozták meg, hogy az üzemek ne csak a bírságolásokra okot adó szennyeződések megszüntetésére törekedjenek, hanem átfogó, komplex megoldásokra, amelyek a vállalatok teljeskörű tevékenységének részletes elezésén alapulnak. nem kevésbé fontos, hogy a környezetvédelmet állandó feladatként tartsák számon, s v. öt éves tervükben is részletesen meghatározzák a környezetvédelmi intézkedéseket, beruházásokat. meg kell gyorsítani a szennyeződések megelőző gazdaságos műszaki megoldások kidolgozását, sa korábbinál nagyobb összegeket kell fordítani e fontos kutatásokra.

a nehézipari ágazat számítástechnikai programjának megvalósításában kielégítő eredményeket ért el a villamosenergiaipar, a gyógyszeripar és a gumiipar. a szén-, érc- és ásványbányászatban - bár alkalmaznak számítástechnikai eszközöket - még nem alakult ki átfogó, iparági koncepció. ezért a nim vezetői fontos feladatként jelölték meg, hogy a szénbányászat és a vegyesásványbányászat a jövő évben dolgozza ki számítástechnika-fejlesztési koncepcióját. ehhez sok segítséget ad a nim számítástechnikai bizottsága, amely már eddig is jelentős támogatást nyújtott az ágazat iparágainak, vállalatainak, s további munkájában elsősorban nagyobb területi számítástechnikai csomópontok kialakítására, ezek összekapcsolására, s a minisztériumi adatbank és számítástechnikai bázis létrehozására törekszik./mti/

15.00/a

- 45 -

NA 150

bb 57. élelfogytigliani szabadságvesztésre ítélték a gyöngyöspatai feleségylkost

vid/fm/ny hgy

1973. december 7.

az egri megyei bíróság első fokon ítéletet hirdetett tátrai tabor gyöngyöspatai lakos bűnügyében, aki különös kegyetlenséggel meggyilkolta 39 éves feleségét.

a 41 éves férfi ellen eddig már 15 esetben folyt rendőri, vagy bírói eljárás és valamennyi cselekményben közrejátszott az italozás. családját állandóan rettegésben tartotta, ezért felesége az idén benyújtotta ellene a válókeresetet. a férj ezt követően igyekezett felesége kedvében járni és alkoholelvonó kezelésnek is alávetette magát. 1973. június 26-án mégis bekövetkezett a tragédia: tátrai tabor késsel rátámadt a feleségére, s a menekülő asszonyt számtalan késszurással megsebesítette, majd nyakát elvágta.

az egri megyei bíróság tátrai tibort - fegyházban letöltendő-élelfogytigliani szabadságvesztésre ítélte.

az ügyész halálbüntetés kiszabása végett fellebbezett, a vádlott és védője pedig enyhítésért nyújtott be fellebbezést./mti/

-.-

bb 58. az idegenforgalom helyzetéről tanácskozott az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja

vid/fm/ny hgy

1973. december 7.

az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja pénteken Egerben tartott ülésén az idegenforgalom helyzetéről tanácskozott. dr. Varga József, a heves megyei tanács elnökhelyettese beszámolójában rámutatott arra, hogy heves megye az ország egyik legvonzóbb idegenforgalmi tájegysége. 1972-ben hárommillió turistát fogadtak a megyében; közöttük 40 ezer külföldi mintegy félmillió vendégnapot töltött a mátrában, valamint Egerben. elmondotta, hogy a mátra és a Bükk fejlesztési programját kormányhatározat rögzíti és már elkészült ezzel kapcsolatban heves megye távlati fejlesztési terve is. a tiszta 2. vízlépcső elkészültével rövidesen jelentős vízparti üdülővezetettel is gazdagodik heves megye kisköre térségében.

/folyt köv/
15.15/ny

-46-

NA 1540

bb 58. / az idegenforgalom.....folyt/ny

az elnökhelyettes megállapította, hogy heves megye idegenforgalmi fejlesztése a legutóbbi öt évben meggyorsult, ennek ellenére nem tartott lépést a megnövekedett követelményekkel. különösen nagy hiány tapasztalható szállodai helyekben. hangoztatták, hogy a 1026-os kormányhatározatot az ötödik ötéves terv időszakától fokozottabb mértékben kell érvényesíteni.

a fejlesztésről szólva elmondotta, hogy 1985-ig a megye szállodáinak befogadóképességét több ezer hellyel bővítik. mátrafüreden 87 millió forintos költséggel már meg is kezdték egy új szálloda építését.

az országgyűlési képviselők felszólalásaikban sürgették az Eger környéki kirándulóhelyek - elsősorban felsőtárkány és síkfőkut festői környezetének - jobb kihasználását, idegenforgalmi fejlesztését. a természeti tájak védelme, az utvonalak korszerűsítése, a gazdag gyógy-és ásványvíz-lelőhelyek hasznosítása, a műemlékek védelme egyaránt fontos kérdésként szerepelt a tanácskozáson.

bejelentették, hogy 1975-ig elkészül a mátrai regionális vízmű hálózata. ezzel megszűnik a mátra üdülőövezetének krónikus vízhiánya, ami egyidejűleg a fejlesztésnek is egyik alapvető feltétele. ugyanakkor szóvátették, hogy a mátra és a Bükk egyes területeinek fokozottabb iparosítása a levegő tisztaságának védelmét is sürgeti.

az országgyűlési képviselők a továbbiakban megtárgyalták az országgyűlés soronkövetkező ülésének előkészületeit./mti/

-.-

bb 59. hetvenöt személyes óvodát avattak Szarvason

vid/kz/ny hgy

1973. december 7.

hetvenöt személyes óvodát avattak pénteken Szarvas új lakótelepén. az új gyermekintézmény felépítéséhez a városi tanács több mint egy millió forinttal járult hozzá. a lakosság és a különböző szervezetek pedig - a hazafias népfront által kezdeményezett - egy nap az óvodáért, mozgalom keretében - 332 ezer forintot adtak. a szarvasi öntözési kutató intézet és az öntözési meliorációs főiskola kollektívája szerződésben vállalta: amint beköszönt a tavasz, társadalmi munkával parkosítja az új óvoda udvarát és környékét./mti/

15.25/ny

-.-
-47-

NA 1540

bb 60. százhusz ágyas új kórházépület salgótarjánban

1973. december 7.

vid/kz/ny hgy

százhusz ágyas korszerűen berendezett kórházi épületet avattak pénteken a salgótarjáni madzsar józsef kórházban. a kórház harmadik belgyógyászati osztályán kívül ebben kapott helyet egy ideggyógyászati és egy hepatitisz osztály. az új épület kialakítása 17 millió forintba került./mti/

--

bb 61. országos járműipari verseny miskolcon

1973. december 7.

vid/kz/ny hgy

pénteken befejeződött az országos járműprogramban résztvevő vállalatok ifjú szakmunkásainak miskolcon megtartott versenye. tizenegy üzem, köztük az ikarus gyár, a diósgyőri gépgyár, a lenin kohászati művek valamint a győri magyar vagon és gépgyár tizenegy lakatos-és nyolc hegesztő szakmunkása állt rajthoz. a verseny első napján írásbeli és gyakorlati feladatokat kellett megoldaniuk, a második napon - pénteken - pedig a szóbeli vizsga zajlott le. az összetett csapatversenyt a diósgyőri gépgyár csapata nyerte.

a lakatos szakmában az első helyezést káveczki zoltán a diósgyőri gépgyár, második helyezést mihályi géza a győri magyar vagon és gépgyár, harmadik helyezést pedig barabos lászló a veszprémi bakony művek dolgozója érte el. a hegesztő szakmában az első helyre került tömböly endre a győri magyar vagon és gépgyár, második helyre török józsef a diósgyőri gépgyár, harmadik helyre pedig király gyula a székesfehérvári ikarus gyár versenyzője.

a verseny első három helyezettje mind a lakatos, mind pedig a hegesztő szakmában értékes jutalmat kapott./mti/

--

bb 62. tizenöt éves jubileumát ünnepelte az emg esztergomi gyára a vidéki ipartelepítés egyik első üzeme

1973. december 7.

vid/kz/ny hgy

jubileumi ünnepséget tartottak pénteken esztergomban. az elektronikus mérőkészülékek helyi gyára ünnepelte fennállásának 15. évfordulóját. a műszeriparban elsőként - az ugyancsak esztergomi látszerészeti eszközök gyárával együtt - települt vidékre. munkájuk fényesen bizonyítja a kormányhatározat életrevalóságát, hiszen messze tulszárnyalták azokat a célokat, amelyeket eredetileg kitűztek.

/folyt köv/
15.45/ny

-48-

NA-16²⁵

bb 62. / tizenöt éves ....folyt/ny

a látszerészeti eszközök gyára, amelynek azóta a központja is esztergomba költözött, európa hatodik legnagyobb szemüvegkeretgyárává fejlődött. az emg gyár pedig az orvosi műszergyártás egyik bázisa lett. a termelésben nagyon fontos helyet foglalnak el a különösen nagy szakértelmet igénylő elektronikus ágyarámvizsgáló készülékek, amelyekkel a hasonló berendezéseket gyártó európai cégek élvonalába került. sokféle ipari elektronikus berendezést is készít a gyár, s a termékeinek több mint a felét exportálja.

a 15 év alatt csaknem tizszeresére emelkedett a gyár termelési értéke, miközben a dolgozók létszáma csak ötszörösére nőtt. magas gyártási kulturát jól jellemzi, hogy a dolgozók 50 százaléka középiskolai, vagy magasabb végzettséggel rendelkezik. nyeresége az 1959.évi 3.4 millióval szemben az idén már várhatóan 27 millió forint lesz.

a jubileum alkalmából törzsgárda jelvényeket, diszoklevelket, emléklaketteket, kiváló dolgozó jelvényeket és jutalmakat osztottak ki a technika házában./mti/

--

bb 63. madách imre irodalmi színpadi napok balassagyarmaton

1973. december 7.

vid/fm/ny hgy

megkezdődtek a balassagyarmati madách imre irodalmi színpadi napok. az amatőr irodalmi színpadi együttesek kilencedik balassagyarmati találkozóját pénteken a mikszáth kálmán művelődési központban kmetty kálmán, a város tanácselnökhelyettese nyitotta meg. a háromnapos fesztiválon tizenhárom csoport vesz részt, köztük a csehszlovákiai dunaszerdahely fókusz irodalmi színpada. a bemutatók szombaton érnek véget, a díjkiosztást és a díjnyertes együttesek gálaestjét vasárnap bonyolítják le.

a bemutatókkal és előadásokkal párhuzamosan szakmai konferenciát rendeznek a „szóljatok szép szavak”, országos vetélkedő második fordulójának kérdéseiről, és bemutatják az 1973. évi amatőr-filmfesztivál díjnyertes filmjeit is./mti/

15.50/ny

-49-

NA-16³⁰

bb 64. a termelőszövetkezetek szocialista brigádvezetőinek országos tanácskozása

t jf/tr szb 1e hgy

1973. december 7.

pénteken az építők rózsza ferenc művelődési házában rendezték meg a termelőszövetkezeti szocialista brigádvezetők második országos tanácskozását. a tanácskozáson megjelent és felszólalt dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter.

szabó istván, a tot elnöke beszámolójában rámutatott: a tsz-ek termelése négy év alatt 28 százalékkal nőtt, miközben - az agrárpolitikai célkitűzéseknek megfelelően - nem esett vissza a háztáji és a kisüzemi gazdaságok termelése. a gazdaságok fejlesztésének eredményeképpen megnöttek a hozamok; különösen a szántóföldi növénytermesztők és az állattenyésztés egyes ágazataiban dolgozó szakemberek értek el jó eredményeket. a hosszantartó szárazság ellenére idén a buza hektáronkénti hozama meghaladta a 34 mázsát, a kukoricáé pedig elérte a 40 mázsát. bár vannak az igényeknél lassabban fejlődő ágazatok - mint például a szarvasmarhatenyésztés, valamint a cukorrépa- és a friss zöldségtermesztés - ezekben is érelődnek a kibontakozás feltételei. a tsz-ekben fejlődött a közgazdasági szemlélet, többnyire bátran, de megfontoltan, és a tagság igényeivel összhangban változtatnak a termelés szerkezetén. általában helyes arányokat alakítottak ki a személyes fogyasztás és a felhalmozás között is.

a szocialista brigádok tevékenységével kapcsolatban kiemelte: jól segítik a vezetést, egyebek között a munkaszervezés korszerűsítésében, a munkaerő takarékos felhasználásában és a foglalkoztatási lehetőségek ésszerű bővítésénél. mint termelőszövetkezeti tagok, akik tulajdonosi pozícióból ítélnek meg a szövetkezet tevékenységét, egyre inkább szóvá teszik a szélsőséges, esetenként elhibázott gazdaság-vezetési lépéseket; a gazdaságtalan, elszármított fejlesztéseket éppen úgy, mint az elmaradott módszerek, konzerválását, és a gyenge hatékonyságú foglalkoztatást. a jövőben arra kell törekedni, hogy a szocialista brigádok ilyen irányú tevékenysége még inkább kibontakozzon, mégpedig úgy, hogy a brigádok tagjai a vállalt többletmunkáért erkölcsiükben és anyagiakban egyaránt megfelelő elismerésben részesüljenek, a szövetkezet teherbíró képességével arányosan. nem maradhat el ugyanis a nagyobb szakképzettséget igénylő, több és eredményesebb munka honorálása, jól lehet ebben a tekintetben még vannak nehézségek.

/folyt.köv./

-50-

NA 1635

bb 64. /a termelőszövetkezetek... 1. folyt./-szb

végül kiemelte: négy év alatt 3.500-ról 5.800-ra nőtt a szocialista brigádok száma, s ezekben jelenleg már 86.000-en dolgoznak. gondot okoz, hogy vannak még a brigádmozgalomnak fehér foltjai: 900 tsz-ben és a társulások nagy részében nem alakult még szocialista brigád, illetve nem sikerült a követelmény-szintet elérni. megemlékezett arról, milyen nagy segítséget adott a szocialista brigádoknak, hogy a minisztertanács a mozgalom elveit, az állami és a szövetkezeti szektorban egységes alapokra helyezte.

dr. dimény imre miniszter felszólalásában hangsúlyozta: egyre gyakrabban hallani a szövetkezeti vezetőktől, hogy a szocialista brigádok áldozatkész, fegyelmezett és szakszerű munkája nélkül nem boldogulnának egy-egy korszerű termelési eljárás bevezetésénél. egyre több gazdaságban, a szocialista brigádok javítanak egy-egy nehéz helyzetbe került termelési ág helyzetén. a szövetkezetekben egyre nagyobb megbecsülésnek örvendenek a munkában élenjáró szervezett közösségek, a szocialista brigádok, amelyeknek a jövőben még nagyobb segítséget kell adniuk a gazdálkodás fejlesztéséhez. a javuló műszaki feltételek csak akkor éreztetik kedvező hatásukat, ha a szakemberek a termelési folyamat minden szakaszában összehangoltan alkalmazzák a termelési elemeket. a szakmailag jól képzett szocialista brigádok tagjai képesek az ilyen munkára.

a szocialista brigádok vezetői ezután beszámoltak a munkaverseny mozgalom tapasztalatairól, s javaslatokat tettek a brigádmozgalom további fejlesztésére. /mti/

--

bb 66. ülést tartott az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja

vid-fm szb hgy

1973. december 7.

az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja pénteken békéscsabán ülésezett. varga zsigmond, a csoport vezetője ismertette az országgyűlés soronkövetkező ülészakánának előkészületeit, majd a képviselők a megye áruezellátásáról, az árak alakulásáról tárgyaltak.

többek között szóváltották, hogy a falvakban és a tanyaközpontokban sokkal rosszabb a tökehus-ellátás, mint a városokban. javasolták a kereskedelmi szervezeteknek: fűzzék szorosabbra kapcsolataikat a helyi iparral, elsősorban az állatforgalmi és husipari vállalatokkal, valamint a baromfifeldolgozó iparral. az áfész-ek sem viselik mindenütt a szívükön a falusi lakosság zökkenőmentes áruezellátását. hiányzik sok helyen a megfelelő tárolási lehetőség, a hűtőkapacitás. a képviselők végül meghallgatták dr. takács jánosnak, a megyei tanács u-, víz- és közlekedési osztályvezetőjének tájékoztatóját az ötödik ötéves terv lakásépítési, csatornázási előirányzatairól. /mti/

16.03/szb

-51-

NA 1640

bb 65. a művelődési házakat a közművelődés fontos bázisaivá kell tenni - a fejér megyei tanács ülése

vid-fm szb hgy

1973. december 7.

a fejér megyei tanács pénteken ülést tartott székesfehérváron. az ülésen részt vett garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes és takács imre, az mszmp fejér megyei bizottságának titkára. závodi imre, a fejér megyei tanács elnöke tartott tájékoztatót a végrehajtó bizottság két tanácsülés közötti munkájáról, majd sudár iván, a fejér megyei tanács elnökhelyettese a megye művelődési otthonainak helyzetéről készült jelentést ismertette.

fejér megyében 103 művelődési otthon működik, ebből 45 klub-könyvtár. a helyenként hiányos tárgyi feltételeken kívül a megyében a legnagyobb gondot a népművelők felkészületlensége okozza. a művelődési otthonokban alkalmazott népművelők csaknem 80 százaléka nem rendelkezik megfelelő képesítéssel, személyük gyakran cserélődik. a megyei tanács megítélése szerint főképp ez a tény okozza, hogy a megye művelődési otthonainak egyötöde alapvető feladatait sem tudja ellátni.

a tanácsülés vitájában felszólalt garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes is, aki a közművelődés egységes irányításának szükségességét, a tanácsok, a társadalmi szervezetek és a gazdasági egységek közös feladatait hangsúlyozta. a fejér megyei tanács határozatot hozott, hogy a megye közművelődési munkájának koordinálására 1974-ben megyei közművelődési tanácsot alakítsanak. határozatokat hoztak annak érdekében, hogy a művelődési otthonok a közösségnevelés, a társasélet és a kulturált szórakozás bázisaivá váljanak: kiemelten foglalkoztak a munkáslakta városrészek, a falvak kulturális ellátásával és a szocialista brigádok művelődési igényeinek kielégítésével. intézkedéseket hoztak, hogy a művelődési otthonok működése egyre jobban a mozgalmi jellegű, öntevékeny kulturális munkára irányuljon, vonzóereje kiterjedjen a lakóterület minden rétegére. /mt1/

bb 67. a kereskedelmi hálózat fejlesztéséről tanácskozott a veszprém megyei képviselőcsoport

vid-fm szb hgy

1973. december 7.

az országgyűlési képviselők veszprém megyei csoportja pénteken megvitatta a megye kereskedelmi és vendéglátóipari helyzetét.

/folyt.köv./

-52-

bb 67. /a kereskedelmi... 1. folyt./-szb

jános gyula, a megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője a lakosság áruellátásáról tartott tájékoztatójában elmondta, hogy a kiskereskedelmi forgalom az elmúlt évben mintegy hat- és félmilliárd forint volt veszprém megyében. az egy lakosra jutó éves értékesítés több mint 15.500 forintra nőtt.

elmondta az jpvőadó, hogy növekedett a biológiailag értéke-
sebb, korszerűbb élelmiszerek fogyasztása. emelkedett a nők háztartási munkáját megkönnyítő termékek kínálata és választéka is. ezt bizonyítja az is, hogy a mélyhűtött árukból az elmúlt évben az előző évinél 134 százalékkal volt több a forgalom.

a zöldségellátásról elmondta, hogy a gyengébb kínálat miatt emelkedtek a piaci árak. veszprém város piacán a gyümölcsöké 15, a burgonyáé 5, a zöldségféléké 4 százalékkal volt magasabb, mint a korábbi évben.

gondokat tapasztaltak a ruházati kereskedelemben is, - elsősorban a korszerűtlen méretválaszték miatt. gyenge a cipők minősége is. a veditex vállalat például két- és félmillió forint értékű cipőt vett vissza reklamáció miatt.

az előadó elmondta, hogy a kereskedelemben elsődleges feladatnak tekintik a munkáslakta települések, valamint a péti nitrogénművek nagyberuházásán dolgozók jó áruellátását. itt újabb megyei intézkedési terv alapján szervezik az ellátást, és félévenként vizsgálják e terület kereskedelmi forgalmának alakulását.

a képviselőcsoport ülésén szóba került a megyeszékhely nem megfelelő kereskedelmi ellátása. a megyei tanács szakigazgatási szervének vezetői - a képviselőkkel egyetértésben - hangoztatták, hogy növelni kell veszprém kereskedelmi és vendéglátóipari egységeinek számát. a tervek szerint a közeljövőben az új lakótelep gazdagodik több modern egységgel. rövidesen újabb önkiszolgáló éttermet is építenek. az ülésen elmondották, hogy modern iparcikk áruházat kap a megye legfiatalabb városa, balatonfüred, zircen pedig vegyescikk-áruházat létesítenek. /mt1/

16.25/szb

-53-

16.16.00

bb 68. befejeződött az ifjúságkutatók nemzetközi konferenciája -
együttműködés a további kutatásokban

i gy/gg/ny zs hgy

1973. december 7.

december 4-6 között hat szocialista ország szakemberei tanácskoztak budapestén a munkásosztály utánpótlásáról, az ifjúság munkások politikai, társadalmi, kulturális helyzetéről, tágabb értelemben a munkássá válás folyamatáról. a munkásifjúság témájával kapcsolatban - amely hazai és nemzetközi vonatkozásban is először állt tudományos tanácskozás középpontjában - a résztvevők a nemzetközi tapasztalatok tükrében összegezték a fő elméleti és gyakorlati következtetéseket. a konferencia eredményeiről dr. halay tiber, az mszmp kb társadalomtudományi intézetének igazgatóhelyettese nyilatkozott győri margitnak, az mti munkatársának.

- a tanácskozást egyértelműen új állomásnak tekinthetjük a munkásfiatalok életével kapcsolatos kutatómunkában - mondotta. a résztvevő országok - a szovjetunió, lengyelország, az ndk, csehszlovákia, bulgária és magyarország tudományos akadémiái két évvel ezelőtt létrehozták a munkásosztályal összefüggő kérdéseket elemző közös munkabizottságot. jelenleg hat témában nemzetközi összefogással kutatunk; ezek egyikének, a munkásifjúság fejlődését, a munkásutánpótlás kérdését elemző munka irányításával, koordinálásával társadalomtudományi intézetünket bízták meg. a tanácskozáson a magyar ifjúság helyzetéről szóló referátum alapján elemesték a résztvevők saját hazájuk tapasztalatait. egyöntetű vélemény alakult ki arról, hogy a munkássá válás folyamatának tudományos elemzése politikai, társadalmi szempontból rendkívül fontos kérdés a szocialista társadalomban. a hozzászólások alapján egyetértés alakult ki abban: a munkásifjúság társadalmunk vezető osztályának része, melyben érvényesülnek az ifjú generáció fő jellemzői, s olyan tudati-ideológiai jelenségek, amelyek az ifjúság jellemzői. a konferencia megállapította: a munkássá válás folyamatában különösen nagy figyelmet kell fordítani két szakaszra: a szakképzés iskolai formáira, valamint a fiatalok társadalmi, munkahelyi beilleszkedésére.

- a konferencia legnagyobb eredményének tekintjük, hogy a hazai és a külföldi ifjúságkutatók tapasztalatcseréje irányt mutatott a további kutatásokra. a munkásfiatalok sorsának alakulását meghatározó tényezők, az ifjúság élet-és munkakörülményeinek, általános műveltségük gyarapításának lehetőségei a jövőben mint önálló kérdéscsoportok fognak szerepelni a közös kutatómunkában. a résztvevők javasolták például, hogy egy következő konferencián kerüljön napirendre a munkásifjúság és a tudományos-technikai forradalom kapcsolatának elemzése, valamint a munkásfiatalok életmódjának, kulturálódásának, szabadidő tevékenységének vizsgálata.
/folyt köv/ -54-
16.30/ny

NA 16⁵⁰

bb 68. / befejeződött .....folyt/ny

jövő év elején varsóban összeül a munkásosztályal összefüggő kérdéseket elemző nemzetközi munkabizottság. ezen a tanácskozáson többek között megállapodunk majd további kutatási területek kijelölésében. szakembereink javasolni fogják például a munkásfiatalok közéleti, politikai ismereteiről, érdeklődéséről és aktivitásáról szóló témakör tudományos kidolgozását. ugyancsak megoldásra vár a fiatal munkásgeneráció társadalmi, munkahelyi beilleszkedésének gyakorlatáról, ennek jó és rossz oldalairól szóló tudományos elemzés - fejezte be nyilatkozatát dr. halay tiber./mti/

-.-

bb 69. dunaföldváron tanácskoztak tolna megye országgyűlési képviselői

vid/fm/ny hgy

1973. december 7.

a dunaföldvári nagyközségi tanácsházán tartotta idei utolsó ülését daradics ferenc elnökletével az országgyűlési képviselők tolna megyei csoportja. a tanácskozáson részt vett és felszólalt k.papp józsef, a tolna megyei pártbizottság első titkára.

a képviselőket horváth józsef, a tolna megyei tanács elnökhelyettese, korsós istván, a megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője, greiff antal, a tolna megyei népbolt igazgatója, halász istván, a tolna megyei vendéglátóipari vállalat igazgatója és kálmán gyula, a meszöv igazgatóságának elnöke tájékoztatta tolna megye kereskedelmi és vendéglátóipari ellátottságáról, ezzel kapcsolatos feladatairól.

k. papp józsef, a tolna megyei pártbizottság első titkára arra hívta fel a megye államigazgatási, kereskedelmi és vendéglátóipari vezetőinek, szerveinek figyelmét, hogy a lehetőségek szerint minden erejükkel gyorsítsák meg a felkészülést a paksi atomerőmű építőinek ellátására. egyben rámutatott az országos központi szervek, köztük a belkereskedelmi minisztérium ezzel kapcsolatos, nélkülözhetetlen támogatásának szükségességére is.

a megye országgyűlési képviselői megbeszölték felkészülésüket az országgyűlés decemberi ülészakára is. délután megtekintették a restaurálásának befejezéséhez közeledő vártornyot, az új hegesztőipari üzemgyárat, valamint a dunaföldvári, budapesti és csongrád megyei tsz-ek társulásával létrehozott új sertés-vágóhidat, s a dunaföldvári tsz-ek közös vállalkozásu szőlőteléjét is./mti/

-.-
-55-

16.25/ny

NA 16⁵⁰

bb 70. emléktáblát avattak barta lajos kossuth-dijas író, újságíró szülőfalujában, kistapolcán

vid/fm/ny hgy

1973. december 7.

barta lajos kossuth-dijas író, újságíró szülőfalujában, a dél-baranyai kistapolcán pénteken emléktábla-avató ünnepséget rendezett a magyar újságírók szövetségének megyei csoportja. az ünnepségen mitzki ervin, a dunántúli napló főszerkesztője mondott emlékbeszédet./mti/

--

bb 71. végetért a kgst rádióelektronikai állandó bizottságának 25. ülése

k ni/fk/ny ie hgy

1973. december 7.

pénteken a gellért szállóban ünnepélyesen aláírták a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottsága 25. ülésének jegyzőkönyvét. a bizottság december 1-től 7-ig tanácskozott budapesten. az ülésen részt vett bulgária, csehszlovákia, kuba, lengyelország, magyarország, a német demokratikus köztársaság, románia, a szovjetunió és - a kgst és jugoszlávia kormánya közötti egyezménynek megfelelően - jugoszlávia delegációja.

az ülésen ünnepélyes keretek között megemlékeztek - az állandó bizottság tízéves fennállása alkalmából - a kgst-tagországok és jugoszlávia rádióelektronikai iparjának fejlődéséről. áttekintették az e területet érintő 1976-tól 1980-ig szóló terveket és azok egyeztetésének menetét, felmérték a híradástechnikai cikkek összehangolt fejlesztésének eddigi eredményeit és kijelölték a további feladatokat.

a bizottság pontosította és kiegészítette a következő évek tevékenységi programját, elfogadta 1974. évi munkatervét és a tudományos és kísérleti-szerkesztői munkák távlati koordinációs tervének teljesítéséhez 1974-ben szükséges intézkedések jegyzékét. megtárgyalták azt a programot, amelynek alapján a kgst-országok és jugoszlávia népgazdaságát korszerű mikroelektronikai áramkörökkel és félvezető eszközökkel látják el. a program az érintett országok közötti munkamegosztás további fejlesztésével valósul meg. magyarország a kifejlesztendő mikroelektronikai áramkörök exportjában és importjában egyaránt érdekelt, mert azok szükségesek a számítástechnikai program megvalósításához.

/folyt köv/
16.40/ny

-56-

12 16.40

bb 71. / végetért.....folyt/ny

a bizottság ajánlásokat fogadott el a klimavizsgáló berendezések gyártásának szakosítására és különböző rádiótechnikai, valamint elektronikai termékek szabványosítására, egységesítésére. a klimavizsgáló berendezéseket a szovjetunió és az ndk gyártja majd, s hazánk jelentős mennyiséget importál, a vállalatoknál elavult hasonló berendezések cseréjére.

az ülés az őszinte együttműködés, a barátság és a kölcsönös egyetértés légkörében zajlott le./mti/

--

bb 73. megkezdték a kártérítés kifizetését a békéscsabai gázrobbanás károsultjainak

i sz/fk/ny ie hgy

1973. december 7.

az állami biztosító gyors kár-felmérést végzett békéscsabán, ahol, mint ismeretes, gázrobbanás következtében súlyosan megrongálódott egy ötszintes épület. összesen 43 lakásban keletkezett kár. ezek közül az a lakás, ahol a robbanás történt, megsemmisült, kilenc lakás súlyosan megrongálódott és további 33 lakásban is kisebb károk keletkeztek: összetörték az ajtók, ablakok, a csőrepedés miatt beáznak a falak. négy családnak ki kellett költöznie otthonából.

eddig 50 ezer forint előleget adtak át, s további mintegy 300 ezer forintos kártérítést folyamatosan vehetnek fel a lakástulajdonosok. az épületben keletkezett károkat a szakértők még vizsgálják, a kár valószínűleg meghaladja a félmillió forintot. a kiöltöztetett családoknak szükséglakásköltségét - napi 100 forintot - 60 napig a biztosító fedezi. /mti/

--

bb 72. ivan ivanov

gk/ny hgy

1973. december 7.

külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével pénteken bolgár delegáció érkezett budapestre az 1974. évi magyar-bolgár árucserre-forgalmi tárgyalások befejezésére./mti/

17.00/ny

-57-

12 17.00

bb 86. eltemették darvas józsefet

t pr/gk/ny z s la

1973. december 7.

pénteken a mező imre uti temetőben mély részvétellel kísérték utolsó útjára és sok száz főnyi gyászoló jelenlétében végső nyugalóra helyezték a munkásmozgalmi panteonban a 61 éves korában elhunyt darvas józsef kétszeres kossuth-díjas író. a párt és a magyar munkásmozgalom régi harcosa, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának tagja, a hazafias népfront alelnöke, országgyűlési képviselő, a magyar írók szövetségének elnöke ravatalánál - ahol a vörös szemfedővel borított koporsó előtt bibor párnán helyezték el darvas józsef kitüntetésait - díszőrséget álltak az elhunyt elvtársai, a magyar szocialista munkáspárt politikai és központi bizottságának tagjai, a népköztársaság elnöki tanácsának, kormányának tagjai, a hazafias népfront képviselői, a politikai, a társadalmi, a kulturális élet vezető személyiségei, munkatársak, tanítványok, barátok és tisztelők.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a hazafias népfront országos tanácsa nevében kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke bucsuzott darvas józseftől. méltatta a magyar munkásmozgalom és a jelenkori magyar irodalom kimagasló alakját, majd így folytatta:

- a harmincas évek elején úgy lépett a küzdőtérre, hogy személyiségének, jellemének legfontosabb vonásai már tisztán kialakultak. saját életsorsából, osztályának helyzetéből látta, tudta, hogy magyarországon az uri világ béklyóiban milliók szynylódnak. első regényeiben, majd „ a legnagyobb magyar falu, „ az „ egy paraszt család története, „ című szociográfiai írásaiban a parasztság gyötrelmeinek adott hangot, osztályostársai érdekében emelt szót. nem reformokért sóvárgott, hanem gyökeres fordulatot követelt. világosan látta: a magyar nép boldogabb jövőjét, fölemelkedését csakis alapvető változásokkal, egy új társadalom felépítésével lehet megteremteni. a parasztságért emelt szót, de a jövőt formáló ipari munkásság felé fordult. jól tudta, hogy csakis e két osztály közös harca oldhatja meg végleg a parasztság súlyos problémáit is. a magyar szellemi életben azok közé a kevesek közé tartozott, akik a felszabadulás előtt íróként fogalmazták meg a magyar társadalom forradalmi átalakulásának programját és politikai tevékenységükkel segítették végrehajtását.

/folyt köv/
17.10/ny

-58-

M 17¹⁵

bb 86. / eltemették.....1.folyt/ny

- darvas józsef ezért lett és lehetett a szocialista magyar irodalom egyik vezető személyisége. ezért találkozott szükségsszerűen az indulása évtizedében éppen kibontakozó népi írói mozgalommal. ezért vált a második világháború próbatevő éve alatt az antifasiszta népfront meggyőződéses munkásává. nyíltan elkötelezte magát a kommunista párt politikája mellett, amelynek programját határozottan képviselte. az ekkor szerzett tapasztalatait summázva mondotta nem is olyan régen egyik parlamenti felszólalásában: helyes volt a párt szövetségi politikája, a népfrontpolitika, de egyben ez volt az egyik biztosítéka annak is, hogy helyes maradjon a párt politikája.

- izig-vérig közéleti író volt. a magyar irodalom író-politikus, politikus-író egymást követő nemzedékeinek kiemelkedő képviselője. a nagy történelmi sorsforduló feladatai, közéleti kötelezettségei írói munkája közben ezerfelé szörlították. 1945 tavaszán, amikor évszázados nemzetközi követelések megvalósítására nyíltott lehetőség, nagyobb, szentebb feladatot nem tudott elképzelni, mint közvetlenül részt venni a munkásosztály és a parasztság államának megteremtésében, a földreform és az államosítás végrehajtásában, a népünk kulturális fölemelkedéséért vívott harcban. a nép közvetlen szolgálata, s közéleti elkötelezettsége készítette arra, hogy fáradhatatlanul tevékenykedjék a pártéletben és sokszor az államirányítás munkájában. fontos közéleti tisztségeket töltött be, amelyek miatt írói tollát is hosszabb ideig pihentette.

- haláláig a népet, a nemzetet szolgálta. jelen akart s jelen tudott lenni minden gondunk, minden feladatunk megvitatásában. sokszor hivatkozott arra, hogy amit nagy nemzedékének tagjai, veres péter, szabó pál, erdei ferenc és mások nem végezhettek el, azt az élőknek kell vállalniuk. ő maga vállalta is e kötelezettséget. a sors azonban másként határozott. darvas józsef e nagy terveket már nem valósíthatja meg. személyes tekintélyét, írói hitelét, vezetői tapasztalatát nem tudja pótolni senki. de a munkát másoknak folytatniuk kell és ebben darvas józsef továbbra is segít élete példájával, munkásságának, életművének gazdag tanulságaival. mi vállaljuk darvas józsef örökségét. igyekszünk azt valóra váltani. ezzel a fogadalommal bucsuzunk tőle.

közvetlen munkatársai, az írószövetség titkársága, választmányja és tagsága nevében simon istván kossuth-díjas költő, az írószövetség titkára mondott bucsuszavakat.

/folyt köv/
17.10/ny

-59-

M 17¹⁶

bb 86. / eltemették.....2.folyt/ny

- darvas józsef halálával ért veszteségünket fölmérni most, a halálhír utáni órákban szinte lehetetlen - mondotta. - négy évtizedes írói pályája elévülhetetlen művekkel gyarapította irodalmunkat; de túl irodalmi, esztétikai értékükön, olyan többletük is van, amit talán röviden úgy summázhatnánk, hogy az életmű együttesen az írói hivatástudat, a küldetéssel járó magas fokú morálisítás, vagyis a céltudatos elkötelezettség ragyogó példája is lett.

a szülőföld ,, a legnagyobb falu,, orosháza utolsó üzenetét keller józsef gimnáziumi igazgató, a hazafias népfront orosházi bizottságának titkára tolmácsolta.

darvas józsef sirját - az internacionálé hangjai közepette - koszorúk sokaságával borították. /mti/

el a gyászolók

bb 75. határidő előtt üzembehelyezték - új automatizált transzformátorállomás martfűn

vid/kz/ny hgy

1973. december 7.

jelentős létesítménnyel gyarapodott szolnok megye energiaszolgáltató hálózata. a tiszántúli áramszolgáltató vállalat határidő előtt üzembehelyezte az új martfűi transzformátorállomást. a tizennyolc millió forintos költséggel lengyel tervek alapján és magyar kivitelezésben épült villamosenergia rendszer teljesen automatizált, kezelő személyzet nélkül biztosítja martfű-tiszavárkony és környékének növekvő ipari, mezőgazdasági és háztartási energiaszükségletét, megszünteti az eddigi kisebb teljesítményű állomás működéséből előforduló nehézségeket. a kivitelezésben öt vállalat végzett összehangolt, szervezett munkát. ennek eredménye, hogy a létesítményt jóval a határidő előtt átadhatták. várhatóan az év végén tovább bővül a megye villamosenergia hálózata. szolnokon elkészül egy még nagyobb, mintegy 40 millió forintos költséggel felszerelt automatikus transzformátorállomás. az utóbbi a megyeszékhely és környékének igényét elégíti majd ki. /mti/

17.15/ny

-60-

MT 17 20

bb 38. /népesedéspolitikánk... 3. folyt./-szb

a népesedéspolitikának napirenden szereplő sokrétű témájáról az ülésen a vita is sokrétűen alakult. a felszólalók között volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, aki a népesedéspolitikai határozat egészségügyi vonatkozású teendőiről és a határozatok hosszutávú végrehajtásának társadalmi segítéséről beszélt. kiemelte - egyebek között - a családtervezés jelentőségét. hangsúlyozta, hogy a családok, a gyermekek számát elsősorban korszerű - az egészségre nem ártalmas - módszerrel, a nemkívánt terhesség megelőzésével kell befolyásolni. fontos teendője lesz az egészségügyben dolgozóknak a megfelelő felvilágosító és nevelőmunka. rámutatott a népesedéspolitikai kormányhatározatnak arra a fontos céljára: a társadalmi és az egyéni érdekek kellő összhangját megteremtve a nők, a terhesek, a magzatok védelmével kell elősegíteni, hogy a jövő nemzedékek egészségesek legyenek. az egészségügy dolgozói megelégedéssel, örömmel fogadták a határozatot, mert az megfogalmazta az ő hivatásuk alapvető értelmét, célját: az ember egészségének védelmét; s így tükrözi a szocialista egészségügy humánumát is. a határozatok, a népesedéspolitikai feladatok eredményei csak akkor lehetnek maradéktalanok, ha a megvalósítást az egész társadalom támogatja. a népfront-mozgalom, a társadalmi szervek, a sajtó, az alkotó művészek - mind-mind sajátos eszközökkel segíthetik elő a társadalmi tudat, a közvélemény helyes formálását, a gyermek vállalás, a többgyermekes család-ideál kialakítása érdekében.

további felszólalói voltak a vitának: komlósi józsef, a belkereskedelmi szállítási vállalat vezérigazgatója, juhász istvánné, a lenin kohászati művek munkása, gál lászló, a szot titkára, hangó kálmánné, a hmf nógrád megyei nőbizottságának tagja, fekete gyula író, bayer éva, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem hallgatója, dr. bakos lajos református püspök, nagy károlyné debreceni laboráns, dr. forgó istván, makó város tanácsának elnöke, serfőző dezsőné, a kisosz vas megyei titkára, varga ferenc, a budai járási hivatal elnöke, buda géza, az elte hallgatója, dr. balogh ágnes somogy megyei főorvos, szabó ferenc, a magyar uttorók szövetségének főtitkára, puskás istvánné, besenyői tsz-tag és fauszti jános, a diósgyőri gépgyár lakatos.

a vita résztvevői egyebek között hangsúlyozták a családi nevelés és a gyermekekről való társadalmi gondoskodás összhangjának szükségességét. a kisgyermekes édesanyák megfelelő műszakbeosztással segítheti otthoni teendőik elvégzésében a munkahely.

/folyt.köv./

MT 17 22

-61-

bb 38. /népesedéspolitikánk.-4. folyt./-szb

egy javaslat szerint a tanulmányaikat végző, házasságban élő egyetemistákra is ki kellene terjeszteni a gyermekgondozási segélyt. a készülő családjogi törvény kapcsán helyeselték a házasságkötési szándék bejelentése és a házasság megkötése közötti 30 napos „várkozási időt,,. többen szorgalmazták a lakásépítkezésekhez kapcsolódó elmaradhatatlan beruházásként bölcsődék, óvodák létesítését, hozzátéve, hogy ehhez - a jelek szerint - tíz és tizmillió forintokban mérhető társadalmi segítségre is lehet számítani.

s. hegedüs lászló foglalta össze a véleménycserét. ezután a vitában elnöklő bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtárháza indítványára az ülés résztvevői úgy határoztak, hogy a népesedéspolitika társadalmi támogatásának feladatairól állásfoglalást tesznek majd közzé. /mti/

--

bb 74. kondicionált műtrágya pétről - új üzemet adtak át rendelésének

vid-kz szb hgy

1973. december 7.

pénteken új üzemet adtak át rendelésének a péti nitrogénműveknél. több mint két és félmillió forintos költséggel átalakították és felújították a régi használaton kívüli fufuril üzemet és megkezdték a zsirsavamin gyártását. az új termék egy olyan műtrágya kondicionáló szer, amely a péti nitrogénművek, a veszprémi vegyipari egyetem és a komáromi kőolajipari vállalat együttes munkájának az eredménye. a péti műtrágyát két év óta igen drága nyugati import vegyianyaggal kezelik. ez biztosítja a tárolhatóságát, és ennek köszönhető, hogy a szemcsék nem tapadnak össze. az új termék feleslegessé teszi az importot, s ezzel több mint négy és félmillió forint értékű deviza kiadásától mentesíti a népgazdaságot. az új üzemben a tervek szerint évente 350 tonna kondicionáló szert állítanak elő, ez teljesen fedezi a nitrogénművek jelenlegi és későbbi szükségletét is, ugyanakkor elegendő ahhoz, hogy a hasonló profilu műtrágyagyárak kipróbálják az új anyagot. a péti nitrogénművek felkészült arra is, hogy ha igénylik ellátják az összes hazai műtrágyagyárat. /mti/

--

-62-

M 1740

bb.76. todor zsvkov köszöntővirata

tm/zs/fé hgy

1973.december 7.

todor zsvkov, a bolgár kommunista párt központi bizottságának első titkára, a bolgár népköztársaság államtanácsának elnöke, a bolgár párt-és kormányküldöttség vezetője a repülőgép fedélzetéről táviratban mondott köszönetet a szívélyes vendéglátásért és fejezte ki jókívánságait kádár jánosnak, losonczai pálnak, és focj jendnek./mti/

--

bb.77. kicserélték a magyar-lengyel konzuli egyezmény megerősítő okiratait

tm/zs/fé hgy

1973.december 7.

marjai józsef külügyminiszterhelyettes és tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a magyar népköztársaságban pénteken a külügyminisztériumban kicserélték a magyar népköztársaság és a lengyel népköztársaság között 1973. június 5-én varsóban aláírt egyezmény megerősítő okiratait. az okiratcserénél jelen volt dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese, kukk istván ezredes, s belügyminisztérium csoportfőnöke, valamint a lengyel népköztársaság nagykövetségének vezető munkatársai./mti/

--

bb.78. a művelődésügyi minisztérium

zs/tm/zs/fé hgy

1973.december 7.

és az ndk kulturálisügyi, valamint közoktatásügyi minisztériumának képviselői pénteken budapesten az 1974/75. évi kulturális és oktatásügyi együttműködésről szóló tárcaközi munkatervet írtak alá./mti/

--

bb.79. akadémiai székfoglaló

gk/zs/fé hgy

1973.december 7.

zambó jános akadémiai rendes tag pénteken megtartotta székfoglaló előadását az ásványelőfordulások művelőségének elvi alapjairól./mti/

--

17.20./fé

- 63 -

M 1750

bb 80. Ulést tartott az országgyűlés külügyi bizottsága

t hi/gg/ny zs hgy

1973. december 7.

az országgyűlés külügyi bizottsága pénteken nagy miklósnak, a bizottság titkárának elnöklésével ülést tartott a parlamentben. első napirendi pontként garai róbert külügyminiszterhelyettes tájékoztatta a képviselőket a nehéz klímájú területeken dolgozó magyar állampolgárok egészségügyi helyzetéről. a tájékoztatót a bizottság részletesen megvitatta és elfogadta.

napirenden szerepelt továbbá a külügyminisztérium 1974. évi költségvetési tervezetének megtárgyalása. a tárca jövő évi tervének fő irányait, a költségvetés fontosabb többleit roska istván külügyminiszterhelyettes ismertette.

a bizottság az előterjesztést megvitatta, s a vélemények meghallgatása, valamint roska istván, illetve dr. juszt lajos pénzügyminisztériumi főosztályvezető válasza után a külügyi tárca 1974. évi költségvetésének tervezetét elfogadta.

az előterjesztésekkel kapcsolatban kifejtette véleményét brutyó jános, csillik andrás, darvasi istván, erdei lászlóné, dr. lukács jános, dr. noszkay aurél, dr. pesta lászló, tausz jános, dr. udvardy károlyné képviselők, továbbá dr. farádi lászló, az orvostovábbképző intézet főigazgatója, dr. mosolygó dénes, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője, székács imre, a tesco vezérigazgatója./mti/

--

bb 81. elhunyt beviz istván

vid/fm/ny hgy

1973. december 7.

beviz istván, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a „szocialista hazáért érdemrend”, kitüntetésre 91 éves korában elhunyt. temetéséről később történik intézkedés.

az mszmp nyiregyházi városi bizottsága./mti/

--

17.45/ny

-64-

MA 17.45

bb 82. finn emlékűnnepség szolnokon

vid/fm/ny hgy

1973. december 7.

finnország nemzeti ünnepe alkalmából pénteken ünnepséget rendezett szolnokon, a hazafias népfront barátság-klubjában, a magyar-finn baráti kör. márton ernőné, a kör titkára ünnepi beszédben méltatta a rokonnéppel ápolott testvéri kapcsolatainkat./mti/

--

bb 83. fővárosi képzőművészek kollektív tárlata gyulán

vid/fm/ny hgy

1973. december 7.

képzőművészeti kiállítás nyílt pénteken gyulán, a dürer-teremben. ez alkalommal hat fővárosi festő-, kerámikus-, textilfestő-, illetve fotóművész alkotásaiból rendeztek kollektív tárlatot. borsódy lászló gottl egon, halm miklós, schéner mihály, széles judit és urbán teréz száz művészi alkotása látható a kiállításon.

az ünnepi megnyitón ágh istván író méltatta a kiállító művészek munkásságát./mti/

--

bb 84. fejlődött a községek kereskedelmi hálózata, elmaradt a városoké - kommunista aktivaülés szolnokon

vid/kz/ny la

1973. december 7.

pénteken aktivaülést tartottak a megyeszékhelyen a szolnok megye kereskedelmében dolgozó kommunisták. az elemző számvetésen elmondották, hogy a tervidőszak első három évében együttesen 31.500 négyzetméter alapterületű új üzlet épült. szolnokon és karcagon korszerű fedett piac, a megye négy településén üzemi konyha és étterem nyílt. számottevően fejlődött az áruházi hálózat, tizennégy abc áruház készült el. az iparcikkhálózat új üzletei is zömmel a községekben nyíltak. a kereskedelmi hálózat fejlesztése elsősorban a városokban sürgető. elismerően szóltak az ülésen a megye szövetkezeteiről, amelyek az áruház-nyitások zömét finanszírozták: három év alatt tizenhárom abc és kilenc kisáruházat nyitottak. a szövetkezeti beruházások zöme viszont a községekben létesült, így automatikusan háttérbe szorultak a városok. a tervidőszak utolsó két évében éppen ezért kiemelten fejlesztik a megye hét városának kereskedelmi hálózatát./mti/

17.50/ny

-65-

MA 17.50

bb 85. a tejtermelés növekedése meghaladta a fogyasztás ütemét
-élelmiszeripari tanácskozás egerben

vid/kz/ny La

1973. december 7.

az élelmiszeripar időszerű kérdéseiről tanácskozott pénteken egerben heves megye több mint 250 mezőgazdasági szakembere. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes vitaindító előadásában hangoztatta, hogy az év végéhez közeledve megállapítható: a magyar élelmiszergazdaság a negyedik ötéves terv előírásainál dinamikusabban fejlődött, kedvező eredmények születtek a tudományos és a műszaki fejlesztés terén is. az ország szarvasmarha állománya egy év alatt 53.000-rel gyarapodott, részben ennek, de különösképpen a kormányprogram helyes értelmezésének és kedvező végrehajtásának köszönhető, hogy a tejtermelés a vártnál is kedvezőbb ütemben alakult. 1973-ban 130 millió literrel termeltek többet a mezőgazdasági üzemek, mint az előző évben és ez a mennyiség meghaladta a fogyasztás növekedésének ütemét. 1974-ben százmillió literrel több tej termelése szerepel a programban, ezért nagyon fontos a tejipari termékek választékának további növelése és szükség van a tejfogyasztás érdekében kifejtendő fokozottabb propagandára is./mti/

bb 88. embargó 19 óráig!

szovjet vezetők köszönő távirata

tm/ny zs La

1973. december 7.

Leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, nyikolaj podgornij, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke és alekszej koszigin, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke táviratban mondott köszönetet kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának, losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének és fock jenkének, a minisztertanács elnökének a nagy októberi szocialista forradalom 56. évfordulója alkalmából küldött üdvözlésekért és jókívánságokért.

andrej gromiko szovjet külügyminiszter ugyancsak táviratban fejezte ki köszönetét péter jános külügyminiszternek az évforduló alkalmából küldött jókívánságokért./mti/

18.00/ny

-66-

14.1.805

bb 89. a budapesti képviselőcsoport ülése

t tf/pá/ny zs La

1973. december 7.

a parlament soronkövetkező ülésére készülve, pénteken a népköztársaság uti népfront-székházban - tanácskozott az országgyűlés budapesti képviselőcsoportja, dr. vida miklós vezetésével.

a főváros idei tervének teljesítéséről és 1974. évi költségvetésének irányelveiről tájékoztatta a képviselőket kőmives István, a fővárosi tanács elnökhelyettese. elmondta, hogy az 1973-ra előirányzott budapesti fejlesztési, árutermelési, szolgáltatási és kereskedelmi feladatokat eredményesen teljesítették, sok területen túlteljesítették. a vártnál eredményesebben alakult a lakásépítés, valamint a hozzá kapcsolódó létesítmények - óvodák, bölcsődék - és most első alkalommal a kereskedelmi létesítmények beruházása is. a közlekedés színvonala sok év óta először ebben az esztendőben javult érzékelhetően, különösen a metro kelet-nyugati új szárnya átadásával, ez ugyanis a felszíni közlekedést 12 százalékkal tehermentesítette. a hagyományos tömegszállításban is javult a helyzet: kétszáznál több új autóbust állítottak forgalomba a fővárosban, s a lépcsőzetes munkakezdés is érezteti jótékony hatását. az idei eredmények közé tartozik: a lánchíd határidő előtt befejezett felújítása, a rákóczi uton a villamosforgalom ,, zökkenőmentes,, megszüntetése. a tervteljesítés a legtöbb területen azért is szép eredménnyel zárul, mert 1973 budapest centenáriumi éve volt, a főváros n kívüli társadalmi erőket is mozgósított a hazafias népfront által szervezett akció, az ,, együtt budapestért,,.

tartalmában, törekvéseiben az idelehez hasonlóan alakul a főváros jövő évi költségvetése, fejlesztési terve is. ez a változatlan a tervkoncepcióban, ami viszont változik: az v. ötéves tervre való felkészülés esztendője lesz 1974. így például elő kell készíteni a következő ötéves tervidőszak nagyberuházásait. egyebek között a lakótelepek, új építkezések műszaki előkészítéséről van szó. a beruházások tekintetében kiegyensúlyozottnak ígérkezik budapest költségvetése a jövő esztendőre. 1974-ben - első alkalommal - 10 ezer főlé emelkedik az épülő tanácsi lakások száma. várhatóan elkészülnek a nagyváradi, a deák és a kálvin tér átépítésével, korszerűsítésével, jövőre már utazhatunk a felújított ,, kis földalattain,, nagy ütemben folytatódik a budapestre bevezető országos főutvonalak korszerűsítése./mti/

18.00/ny

-67-

14.1.805

bb 90. magyar-olasz építésügyi együttműködési tárgyalások

1 sb/gg szb ie la

1973. december 7.

a dél-olaszországi fejlesztési intézet /iasm/ küldöttsége, dr. antonino novacco elnök vezetésével pénteken befejezte az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az évm vállalatok képviselőivel december 3-tól 7-ig folytatott tárgyalásait. a megbeszéléseken a magyar-olasz építő- és építőanyagipari műszaki-gazdasági kapcsolatok fejlesztésének újabb lehetőségeit tárgyalták fel. a dél-olaszországi küldöttséget pénteken hivatalában fogadta bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter. ott volt mario franzi, az olasz köztársaság budapesti nagykövete is. /mt1/

..-

bb 91. az ellenőrzés hatékonysága az ipari szövetkezetek országos tanácsának napirendjén

k ol/ol szb la ie

1973. december 7.

az ellenőrzés fejlesztésére hozott intézkedések tapasztalatairól, a felügyelő /ellenőrző/ bizottságok munkájának javításáról, a belső ellenőrzés erősítéséről tárgyalt pénteki ülésén az ipari szövetkezetek országos tanácsa, s ajánlással fordult a szövetkezetekhez.

ebben rámutat arra, hogy az ellenőrzés szigorának, hatékonyságának növelése azért is időszerű, mert a korszerű szövetkezetpolitikai elvek alkalmazásával erőteljesen megnövekedett a szövetkezetek önállósága, a gazdálkodásért viselt felelőssége. az országos tanács ajánlása - egyebek mellett - felhívja a figyelmet az ellenőrzés tervszerű és kollektív jellegének fokozására. hangsúlyozta: ehhez az is szükséges, hogy a felügyelő bizottságok a jövőben az eddigieknél sokkal inkább vegyék figyelembe a hozzájuk intézett jelzéseket, észrevételeket, s a szövetkezeti vezetők minden esetben biztosítsák részükre a rendszeres információt, támogassák azt a törekvést, hogy a felügyelő bizottság szakértőket vonjon be az egyes kérdések vizsgálatába.

az országos tanács értékelte és megfelelőnek ítélte a feladatokat egyre teljesebben betöltő revizori irodák munkáját és a szervezett és hatékony ellenőrzést, mint a szövetkezetek szocialista céljainak, jellegének megfelelő továbbfejlődés eszközét jelölte meg.

/folyt.köv./

-68-

cvá 91. /az ellenőrzés... 1. folyt./-szb

az országos tanács felkérte a szövetkezeteket, hogy az 1974. első felében soronkövetkező közgyűléseken tüsszék napirendre, tárgyalják meg a belső ellenőrzés helyzetét, készítsenek és fogadjanak el ellenőrzési munka hatékonyabbá tételére alkalmas intézkedési tervet. /mt1/

..-

bb 87. fehér Lajos fogadta damdinzsavin majdant

k kggk szb ie la

1973. december 7.

fehér Lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese pénteken hivatalában fogadta damdinzsavin majdant, a mongol népköztársaság miniszterelnökének első helyettesét, a mongol tudományos és műszaki állami bizottság elnökét. a szívélyes, baráti légkörű eszmecsereén részt vett dr. ajtai miklós, a kormány elnökhelyettese, az omfb elnöke és d. szaldan miniszter, a gazdasági kapcsolatok állami bizottságának elnöke, valamint namszrain dorzsszembe, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. /mt1/

..-

bb 92. felépült a technika háza szegeden

vid-kz szb la

1973. december 7.

csongrád megyében, főként szegeden rohamosan fejlődik az ipar, az olajbányászat, az egyetemeken, főiskolákon, s az új biológiai kutató intézetben pedig a tudományos élet. ezeken a munkaterületeken - s egyben a műszaki és természettudományi egyesületek szövettsége különféle területi tagegyesületeiben - már több mint 5.000 különféle szakember tevékenykedik.

elsősorban műszaki-tudományos társadalmi munkájuk elősegítésére szegeden technika háza készül, mintegy 15 millió forintos beruházással. építését befejezték, s hozzáfogtak a háromemeletes modern épület helyiségeinek berendezéséhez. a nagy előadóterembe négy-nyelvű tolmács-berendezést is felszerelnek, s így kitűnően megfelel majd nemzetközi tudományos kongresszusok rendezésére. a különböző épületszinteken is kisebb előadótermeket, a különféle szakmáknak, tudományágaknak megfelelő klubokat, könyvtárakat, olvasószobákat rendeznek be. /mt1/

..-

18.13/szb

-69-

M 18¹⁵

bb 93. péter jános külügyminiszter

tr/ny zs le

1973. december 7.

bemutakozó látogatáson fogadta gustaf bonde-t, a svéd királyság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét./mti/

bb 94. ,, vihar őrnagy,, vendégségben a szovjet kultúra és tudomány házában

t gy/gg/ny zs la

1973. december 7.

pénteken a szovjet kultúra és tudomány házában a közönség kedves vendéget üdvözölt: a televízióból jól ismert vihar őrnagyot, azaz j.sz. bereznyakot, aki a második világháború idején Lengyelországban, mint a partizánok vezetője harcolt a fasiszták ellen.

a baráti találkozón j.sz. bereznyak professzor - aki ma az ukrán művelődésügyi minisztérium oktatási osztályának vezetője - felelevenítette emlékeit. a forró hangulatu találkozón bemutatták a ,, vihar őrnagy,, című szovjet játékfilmet, amely a legendáshírű partizán második világháborús hőstetteit örökíti meg./mti/

bb 95. befejeződtek a magyar-bolgár építésügyi együttműködési tárgyalások

i sb/tm/ny ie la

1973. december 7.

budapesten pénteken befejeződött az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, valamint a bolgár építésügyi és építészet minisztérium delegációjának tárgyalása a két ágazati minisztérium együttműködésének fejlesztéséről. a megbeszéléseken áttekintették a kétoldalu kapcsolatok eddigi eredményeit, meghatározták a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés 1974-75-re szóló munkatervét, és előzetesen egyeztették az 1976-1980 évi terveket. a tárgyalások jegyzőkönyvét pénteken délután írta alá szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes és konsztantin bojadzsiev építésügyi és építészet államtitkár.

a bolgár küldöttség a tárgyalások befejeztével elutazott magyarországról./mti/

18.15/ny

-.-
-70-

NA 1820

bb 96. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

szb la

1973. december 7.

45. uu afit-szerviz
46. békés megyei közlekedésbiztonsági tanács
47. szakszervezeti aktívák elismerése
48. szakosított ipari paradicsomtermelés
49. éremgyűjtők egyesülete
50. íbusz sajtótájékoztató
51. algériai mezőgazdasági küldöttség
52. a nógrád megyei képviselőcsoport ülése
53. koszoruzás a visegrádi utcában
54. garzonház
55. notórius tolvaj elítélése
56. a nim vezetőinek értekezlete
57. feleséggyilkos elítélése
58. a heves megyei képviselőcsoport ülése
59. óvoda avatás
60. új kórházépület salgótarjánban
61. járműipari verseny miskolcon
62. emg esztergomi gyára
63. madách imre irodalmi színpadi napok
64. tsz szoc.brigádvezetők országos tanácskozása
65. a fejér megyei tanács ülése
66. a békés megyei képviselőcsoport ülése
67. a veszprém megyei képviselőcsoport ülése
68. ifjúságkutatók nemzetközi konferenciája
69. a tolna megyei képviselőcsoport ülése
70. barta lajos emléktábla
71. véget ért a kgst rádióelektronikai áb ülése
72. ivan ivanov
73. kártérítés a gázrobbanás károsultjainak
74. kondicionált műtrágya pétről
75. új transzformátor állomás martfűn
76. todor zsvikov köszönő távirata
77. magyar-lengyel konzuli egyezmény
78. magyar-ndk kulturális munkaterv
79. akadémiai székfoglaló
80. az országgyűlés külügyi bizottságának ülése

/folyt.köv./

NA 1820

-71-

bb.96. /a belföldi... 1. folyt./-szb

- 81. elhunyt beviz istván
- 82. finn emlékűnnepség
- 83. fővárosi képzőművészek tárlata gyulán
- 84. kommunista aktíválás szolnokon
- 85. élelmiszeripari tanácskozás egerben
- 86. eltemették darvas józsefet
- 87. fehér lajos fogadta a mongol...
- 88. szovjet vezetők távirata
- 89. a budapesti képviselőcsoport ülése
- 90. magyar-olasz építésügyi tárgyalások
- 91. az ellenőrzés hatékonysága
- 92. technika háza szegeden
- 93. péter jános fogadta az új svéd nagykövetet
- 94. ,,viharórnagy,,
- 95. magyar-bolgár építésügyi tárgyalások
- 96. hírjegyzék

/mti/

-.-

bb 97. bajtársi találkozó a partizán szövetségben

t vt/tm/ny zs la

1973.december 7.

a II. világháború idején miskolcon és környékén vívott partizán harcok részvevői - az egykori mokán-csoport tagjai - találkoztak pénteken délután a magyar partizán szövetség székházában. a bajtársi összejövetelre egybegyűlteket höbl. józsef, a szövetség választmányja és az egykori mokán-csoport tagja üdvözölte, majd megemlékezett a csaknem három évtizeddel ezelőtti eseményekről. ezt követően a találkozó részvevői kötetlen beszélgetésen idézték fel a harcokhoz fűződő emlékeiket, emlékeiket./mti/

-.-

bb 98. g. b. shaw bemutató a madách színházban

t mn/mm-/ny zs la

1973. december 7.

pénteken mutatta be a madách színház együttese kerényi imre rendezésében vas istván új fordításában g.b. shaw brassbound kapitány megtérése című háromfelvonásos színművét. a játék, amely 1926 óta nem szerepelt fővárosi együttes műsorán, ezúttal köpeczi bócz istván diszletei között elevenedett meg hruby mária jelmezeivel. a főbb szerepekben gábor miklóst, vass évát, márkus lászlót, dégi istvánt láthatta a közönség./mti/

18.45/ny

-72-

Nr 1830

bb 99. időjárásjelentés

gk/ny la

1973. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. december 7-én, pénteken este:

többfelé eső

várható időjárás szombat estig: nyugat felől megnövekvő felhőzet, többfelé eső, havaseső, egy-két helyen ónos eső. a szél élénk marad. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 1 - plusz 5 fok között./mti/

-.-

bb 100. aláírták a magyar-mongol tudományos műszaki együttműködésről szóló megállapodást

t kg/gk/ny la

1973. december 7.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke és dr. damdinzsavin majdar, a mongol népköztársaság miniszterelnökének első helyettese, a mongol tudományos és műszaki állami bizottság elnöke pénteken a külügyminisztérium disz-téri vendégházában aláírta a magyar népköztársaság országos műszaki fejlesztési bizottsága és a mongol népköztársaság tudományos és műszaki állami bizottsága közötti tudományos műszaki együttműködésről szóló megállapodást és az 1974-75. évre szóló munkatervet. az aláírásnál megjelent dr. szabó jános építésügyi és városfejlesztési államtitkár és dr. jávor ervin, a magyar-mongol kormányközi bizottság magyar tagozatának elnökhelyettese. ott volt namszrain dorzsszembe, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

az utóbbi években a két ország gazdasági kapcsolatai lényegesen fejlődtek, amelynek során a tudományos műszaki kapcsolatok is bővültek. most tökéletesebb formában az eddigieknél gyorsabb ütemben fejlődnek a kapcsolatok. a megállapodás ugyanis kimondja, hogy a két ország a jövőben együttműködik különféle tudományos műszaki kutatások szervezésében, valamint a kutatások eredményeinek gyakorlati felhasználásában. emellett a két ország támogatja és szükséges esetekben megszervezi a két ország érdekelt intézményei közötti tudományos műszaki kapcsolatok kiszélesítését, tudománypolitikai konzultációkat, tudományos műszaki programok koordinálását./mti/

19.43/ny

-73-

3 Nr 200

bb 101. a belföldi szerkesztőségek híreinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig:

szb la

1973. december 7.

97. bajtársi találkozó
98. shaw -bemutató
99. időjárásjelentés
100. magyar-mongol megállapodás
101. hírjegyzék
/mti/

--

- v é g e -

-74-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

m

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. december 8.

bb 1. ujdonságok a szépművészeti muzeumban

i nn/tm szb hí la

1973. december 8.

uj műtárgyat tekinthetnek meg decemberben a szépművészeti muzeumban a látogatóik. a „hónap műtárgyaként”, ezuttal egy kivételes szépségű faszobor, a német korabarokk egyik legjelentősebb mestere, hans reichle szent mihály című alkotása kerül - gazdag dokumentációjával együtt - az érdeklődők elé. a muzeum új szerzeményének különleges értéket biztosít a művész faragásmódjának virtuozitása, amely különösen a haj és a drapéria megmunkálásában nyilvánul meg.

ugyancsak megtekinthető a szoborral együtt egy másik, korábbi szerzemény is, amely szintén most szerepel először a nyilvánosság előtt. ez egy xvii. századi müncheni mester munkája, mihály arkangyalt ábrázoló fadombormű, amely a holland származású német manierista művészek, hubert gerhardnak a müncheni szent mihály templomot díszítő bronz mihály arkangyal szobra nyomán készült. /mti/

--

bb 2. felújítják a martonvásári brunszvik kastélyt

vid-kz szb hgy

1973. december 8.

felújítják, restaurálják az mta martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetének otthont adó, hajdani brunszvik kastélyt. a neogótikus stílusú épületet kívül-belül helyreállítják. a munkálatok során új helyre „költöztették”, a kastélyban elhelyezett beethoven-muzeumot is, amelyben a zeneköltő martonvásári tartózkodásának tárgyi emlékeit őrzik. a felújítási munka előreláthatóan a jövő év elején fejeződik be. /mti/

--

-1-